

**Beleidsregels individuele
voorzieningen
Gemeente Veldhoven 2011**

Beleidsregels individuele voorzieningen, gebaseerd op de Verordening individuele voorzieningen Wmo Veldhoven 2011

Voorwoord

Voor u liggen de beleidsregels individuele voorzieningen Wmo. De beleidsregels zijn een uitwerking van de Wmo-verordening zoals die door de gemeenteraad is vastgesteld. In de beleidsregels wordt aangegeven hoe in de praktijk vorm wordt gegeven aan de in de verordening gestelde regels. Naast de beleidsregels kent de gemeente het besluit maatschappelijke ondersteuning. Ook dit besluit is een verdere uitwerking van de verordening maar dan met name op het terrein van financiën en de regeling van het persoonsgebonden budget.

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Lijst van afkortingen	4
Inleiding	5
Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen	5
1.1 Toetsingskader	8
1.2 Algemene voorziening	13
Hoofdstuk 2 Vorm van te verstrekken individuele voorzieningen	14
2.1 Keuzevrijheid	14
2.2 Voorzieningen in natura	14
2.3 Persoonsgebonden budget	14
2.4 Eigen bijdrage	15
2.5 Eigen aandeel	15
2.6 Inkomensberekening in verband met vaststelling inkomen	16
Hoofdstuk 3 Voorzieningen hulp bij het huishouden	18
3.1 Algemeen	18
3.2 Definities en algemene uitgangspunten	19
3.3 Richtlijnen bij het onderzoek voor hulp bij het huishouden.	24
3.4 Voorliggende voorzieningen	26
3.5 Sanering woning	27
Hoofdstuk 4 Woonvoorzieningen	28
4.1 Algemene uitgangspunten	28
4.2 Verhuizing en inrichting	29
4.3 Woningaanpassing	30
4.4 Het bezoekbaar maken van een woning	34
4.5 Verhuizing vanuit een andere gemeente	35
4.6 Stopzetting woningaanpassing	35
4.7 Woonvoorzieningen van niet-bouwkundige of woontechnische aard	35
4.8 Onderhoud, keuring en reparatie	37
4.9 Kosten i.v.m. tijdelijke huisvesting	37
4.10 Huurderving	38
4.11 Aanpassingen van woonwagens en woonschepen	38
Hoofdstuk 5 Vervoersvoorzieningen	39
5.1 Algemeen	39
5.2 Vormen van vervoersvoorzieningen	43
5.3 Een vervoersvoorziening in natura of als pgb	44
Hoofdstuk 6 Rolstoelvoorzieningen	51
6.1 Een rolstoel	51
Hoofdstuk 7 Het verkrijgen van een voorziening	52
7.1 Aanvraagprocedure	52
7.2 Samenhangende afstemming	52

Lijst van afkortingen

AAW	=	Algemene Arbeidsongeschiktheidswet
ADL	=	Algemene Dagelijkse Levensverrichtingen
AOW	=	Algemene Ouderdomswet
ARBO	=	Arbidsomstandighedenwet
AWBZ	=	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
ANW	=	Algemene Nabestaandenwet
BGSHG	=	Besluit geldelijke steun huisvesting gehandicapten
BW	=	Burgerlijk Wetboek
CAK	=	Centraal Administratie Kantoor
CVV	=	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
GGD	=	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
Kb	=	Koninklijk besluit
MSO	=	Maatschappelijke en Stedelijke Ontwikkeling (afdeling)
PGB	=	Persoonsgebonden budget
RGSHG	=	Regeling geldelijke steun huisvesting gehandicapten
Stb	=	Staatsblad
UWV	=	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VMO	=	Verordening Maatschappelijke Ondersteuning
VNG	=	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
Vvg	=	Verordening voorzieningen gehandicapten
VT	=	Vakantietoelage
WAO	=	Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering
WAZ	=	Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen
WAJONG	=	Wet Arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
Wmo	=	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wvg	=	Wet voorzieningen gehandicapten
WWB	=	Wet werk en bijstand
WWZ	=	Welzijn, Wonen en Zorg
ZIN	=	Zorg in Natura

Inleiding

De beleidsregels geven richting aan de oplossingsmogelijkheden waarmee de gemeente participatieproblemen kan compenseren. Bij de besluitvorming op de aanvragen wordt de wijze waarop de burger heeft geanticipeerd (of heeft kunnen anticiperen) op diens beperkingen, nadrukkelijk betrokken.

Er zal minder nadruk worden gelegd op voorzieningen als zodanig, maar meer op enerzijds eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden, en anderzijds op compenserende maatregelen. Een oplossing voor een participatieprobleem is niet langer meer beperkt tot een gelimiteerd voorzieningenpakket, maar wordt gevonden in maatwerk: passende bij het individu en zijn participatieprobleem. Zo individueel verschillend als personen zijn, zo individueel verschillend kunnen de oplossingen zijn.

In dit stuk wordt gemakshalve aan de persoon met beperkingen gerefereerd als "hij". Vanzelfsprekend wordt hier iedere burger mee bedoeld, ongeacht de sexe.

Hoofdstuk 1 Algemene bepalingen

Eigen verantwoordelijkheid staat voorop

De gemeente stelt de eigen verantwoordelijkheid van personen met beperkingen centraal. Dit betekent dat zij een afweging maakt bij een hulpvraag met betrekking tot de eigen mogelijkheden van de hulpvrager of diens omgeving alvorens ondersteuning te bieden vanuit de compensatieplicht van de gemeente.

De eigen verantwoordelijkheid hangt nauw samen met de wijze waarop de gemeente in de verordening en de beleidsregels de compensatieplicht inhoud geeft. Het middel dat hiervoor gebruikt wordt is het (keukentafel)gesprek. In samenspraak met de aanvrager wordt het participatieprobleem integraal in kaart gebracht, waarbij er duidelijk aandacht is voor wat de aanvrager zelf al aan oplossingen heeft bedacht.

De Wmo verlangt dat mensen hun eigen verantwoordelijkheid nemen bij het oplossen van hun belemmeringen. Ook de omgeving van de persoon met beperkingen moet deze verantwoordelijkheid zoveel mogelijk meedragen. We spreken in dit kader ook wel van de Civil Society.

Hoe kan een burger de eigen verantwoordelijkheid vormgeven?

De Wmo is uitsluitend bedoeld om mogelijkheden te bieden door middel van voorzieningen als het niet in iemands eigen vermogen ligt zelf het probleem op te lossen. Een probleem waar in de praktijk nogal eens tegenaan wordt gelopen is dat veel mensen de Wmo (lees: de overheid) nog te veel zien als de "probleemoplosser" en dat er rechten kunnen worden ontleent aan de Wmo. Niets is minder waar. De Wmo in het bijzonder is juist de sluitpost bij het zoeken naar oplossingen bij ervaren beperkingen.

Een oplossing van problemen kan bijvoorbeeld al aanwezig zijn in die zin dat deze feitelijk al jaren behoort tot iemands normale levenspatroon. Bij problemen met het schoonhouden van het huis zijn er talloze mensen die gewend zijn daar iemand voor in te huren, zoals tweeverdieners of mensen met voldoende inkomen. In deze situatie hoeft niets te veranderen, als men op basis van leeftijd of een ongeval beperkingen krijgt. Door voort te zetten wat men had ontstaat er geen probleem dat om een oplossing vraagt.

Dat zou anders kunnen zijn als door het ontstaan van de beperking het inkomen daalt. Het kan dan zijn dat iemand de eerder ingehuurd schoonmaakhulp niet meer kan

betalen. Dat zou aanleiding kunnen zijn wel te compenseren. Daarvoor zal een zorgvuldig onderzoek verricht moeten worden, met name naar de eerdere situatie, zowel wat betreft hulp als wat betreft inkomen, en de veranderde situatie. Het kan ook zijn dat er (veel) meer hulp in de huishouding nodig is. Dan zou het kunnen zijn dat er wel sprake is van meerkosten en dat er daardoor gecompenseerd moet worden.

Eigen verantwoordelijkheid betekent daarnaast bijvoorbeeld ook de aanschaf en het gebruik van zoveel mogelijk strijkvrije kleding om zo een onnodig beroep op ondersteuning te voorkomen. Ook nieuwe technische mogelijkheden, zoals een robotstofzuiger, kunnen bekeken worden. Mogelijk is dat een (voorliggend?) hulpmiddel waardoor iemands zelfredzaamheid wordt vergroot.

Een ander voorbeeld is het vervoer. Heel veel mensen zijn gewend gebruik te maken van een auto. Als zij een beperking krijgen, door leeftijd of door een ongeval, hoeft er in feite niets te veranderen, als zij met diezelfde auto in staat blijven hun verplaatsingen te maken. Er hoeft dan niet gecompenseerd te worden. Dat zou anders kunnen zijn als zij door hun beperking veel meer verplaatsingen moeten gaan maken, of als de auto voor hun handicap aangepast zou moeten worden. In het eerste geval kan onderzoek verricht worden naar de aard van de extra ritten en de kosten daarvan, in relatie tot het eerdere verplaatsingspatroon en zou compensatie mogelijk zijn als blijkt dat er sprake is van meerkosten. In het tweede geval, waarin sprake is van noodzakelijke autoaanpassingen, is er sprake van meerkosten: zonder beperking waren de autoaanpassingen niet nodig geweest. Ook bij woonvoorzieningen speelt de eigen verantwoordelijkheid een grote rol. Voorbeeld: Als iemand gediagnosticeerd is met een progressieve aandoening in een vroeg stadium en zijn badkamer gaat renoveren, dan mag een gemeente veronderstellen dat hij - ook al zijn er nog geen (grote) beperkingen - rekening houdt met het gegeven dat hij een dagje ouder wordt en dat de beperkingen zullen toenemen. Dat betekent dat de persoon in kwestie bijvoorbeeld aan een douche moet denken in plaats van uitsluitend een bad. Of dat er geen hoge drempel de toegang belemmert. Daar spelen allerlei individuele factoren natuurlijk in mee, zoals: is er plaats voor, wat is de rol van het bad voor therapie e.d..

Bij het doen van een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van de burger moeten we dus altijd kijken naar de individuele situatie van de hulpvrager. Van de persoon met beperkingen verlangen we dat hij bij de keuzes die hij maakt rekening houdt met zijn levensfase en de beperkingen die horen bij de individuele omstandigheden. Zo mag er verwacht worden dat hij op basis van zijn omstandigheden of te verwachten omstandigheden zelf anticipeert op zijn eigen (veranderende) participatiebehoeften. Er kunnen echter altijd individuele omstandigheden zijn waardoor dit geen reëel verlangen is en een beroep op ondersteuning van de gemeente dus noodzakelijk is. Tevens mag niet vergeten worden dat soms keuzes, abusievelijk, verkeerd kunnen worden genomen. In die gevallen waar het strikt toepassen van de regels leidt tot onredelijkheid kan er, mits goed gemotiveerd, worden afgeweken van deze regels.

De gemeente ondersteunt de hulpvrager door de beperking te compenseren, als de eigen mogelijkheden niet leiden tot een aanvaardbare oplossing. Hiermee wordt aangesloten bij de gedachtegang van de Civil Society en staat informatievoorziening, stimulering, activering en eigen verantwoordelijkheid centraal.

In de praktijk

Indien een burger komt met een hulpvraag, maakt de klantmanager een afweging aan de hand van de volgende stappen.

1. Wat is het probleem? Vraagverheldering

Het loket WWZ benadert de vraag van de klant niet vanuit het aanbod aan producten. Niet de gevraagde voorziening staat centraal, maar eerst moet helder gesteld zijn wat het probleem van de hulpvrager is. Welke beperking belemmert op welke manier de hulpvrager bij zijn individuele maatschappelijke participatie?

2. Begeleiden en sturen eigen verantwoordelijkheid van de burger.

Als het probleem duidelijk in beeld is, worden de mogelijkheden van de hulpvrager bekeken. Kan de hulpvrager zelf (een deel van) het probleem oplossen? Kan de omgeving, de buurt van de hulpvrager ondersteuning bieden? Wat mogen wij van de burger verwachten? Mensen die dat kunnen dienen meer dan nu het geval is zelf oplossingen te bedenken in de eigen sociale omgeving voor problemen die zich voordoen.

Van de burger mag verwacht worden dat hij anticipeert op (komende) veranderingen in diens levenssituatie, waarbij de burger:

- eerst naar de eigen mogelijkheden kijkt;
- een beroep doet op het eigen (sociale) netwerk;
- een beroep doet op zijn eigen financiële middelen.

3. Compensatieplicht voor gemeente

Als aanvulling op, dan wel bij het ontbreken van de mogelijkheid om een beroep te doen op de eigen verantwoordelijkheid, compenseert de gemeente de beperking van de hulpvrager. Daarbij staat voorop:

- Maatwerk: ondersteuning op maat. Inventarisatie van de noodzakelijke ondersteuning gebeurt op basis van individuele omstandigheden, inkomen en leeftijd.
- Keuzevrijheid: bij een noodzakelijke voorziening krijgt men zoveel mogelijk de keuze uit een pgb en Zorg in Natura, en bij Zorg in Natura de keuze uit minimaal 3 aanbieders voor Hulp bij het huishouden.

De gemeente compenseert:

- de beperkingen die de burger niet zelf of met (vrijwillige) hulp van derden kan compenseren;
- de beperkingen waarvan het niet reëel te achten is dat de kosten ter compensatie daarvan geheel voor rekening van de burger komen.

1.1 Toetsingskader

Voor de afhandeling van individuele aanvragen is een toetsingskader noodzakelijk. Op basis van artikel 5 lid 1 Wmo dient dit kader te worden vastgelegd in een verordening. In onderstaande paragraaf zal dit toetsingskader voor alle voorzieningen worden beoordeeld.

Compensatiebeginsel in de gemeentelijke verordening

Artikel 4 Wmo

1. Ter compensatie van de beperkingen die een persoon als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder g, onderdeel 4°, 5° en 6°, ondervindt in zijn zelfredzaamheid en zijn maatschappelijke participatie, treft het college van burgemeester en wethouders voorzieningen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning die hem in staat stellen:

- a. een huishouden te voeren;
- b. zich te verplaatsen in en om de woning;
- c. zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;
- d. medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

2. Bij het bepalen van de voorzieningen houdt het college van burgemeester en wethouders rekening met de persoonskenmerken en behoeften van de aanvrager van de voorzieningen, alsmede met de capaciteit van de aanvrager om uit een oogpunt van kosten zelf in maatregelen te voorzien.

Het compensatiebeginsel, zoals opgenomen in artikel 4 van de wet, strekt ertoe een algemene plicht aan gemeenten op te leggen om beperkingen weg te nemen in de zelfredzaamheid op hierboven genoemde gebieden.

Het gaat bij de compensatieplicht dus om beperkingen die worden ondervonden in de zelfredzaamheid. De Wmo geeft geen definitie van het begrip zelfredzaamheid.

Volgens de regering biedt het normale taalgebruik hiervoor voldoende houvast, ook als interpretatiekader voor de rechterlijke macht. Een nadere omschrijving of een normering zou belemmerend kunnen werken voor het leveren van maatwerk en afstemming op de lokale en individuele omstandigheden aldus de regering ([EK 2005-2006, 30 131, E, bijlage 1](#)). In de toelichting op het amendement, dat heeft geleid tot invoering van de compensatieplicht ([TK 2005-2006, 30 131, nr. 65](#)) wordt onder zelfredzaamheid verstaan: "het lichamelijke, verstandelijke, geestelijke en financiële vermogen om zelf voorzieningen te treffen die deelname aan het normale maatschappelijke verkeer mogelijk maken".

Dit betekent in de praktijk ook dat vrijwillige hulp of ondersteuning van derden kan leiden tot een geheel of gedeeltelijke compensatie van beperkingen en dat ook deze mogelijkheden onderzocht dienen te worden. Immers, zelfredzaamheid wil niet per definitie zeggen dat een persoon met beperkingen alles alleen moet kunnen doen. Een veel gehoord argument is "dat kan ik toch niet verlangen" als het gaat om een vorm van ondersteuning van bijvoorbeeld een buurman of familielid. Vaak zal die buurman of familielid bij navraag best een en ander willen doen. Hierbij kun je denken aan eens boodschappen meenemen, de kliko buiten zetten, een oogje in het zeil houden, de tuin verzorgen, etc. Tenzij de buurman of familielid aangeeft de hulp of ondersteuning inderdaad niet te kunnen of willen verlenen, is het belangrijk dat deze opties daadwerkelijk worden nagegaan.

Onder normale deelname of participatie aan het maatschappelijke verkeer wordt in het kader van de Wmo verstaan:

- het kunnen voeren van een huishouden (ofwel: het hebben van een schoon en leefbaar huis);
- het normale gebruik van een woning (ofwel: het wonen in een geschikt huis);
- het zich in en om de woning kunnen verplaatsen;

- het zich zodanig kunnen verplaatsen dat aansluiting kan worden gevonden bij regionale, bovenregionale en landelijke vervoerssystemen;
- het kunnen ontmoeten van andere mensen en het aangaan en onderhouden van sociale verbanden.

Het compensatiebeginsel biedt de gemeente handvaten om haar burgers te stimuleren om te participeren in de maatschappij. In samenspraak met de cliënt zal er een oplossing worden geformuleerd die als resultaat heeft dat de ondervonden beperkingen of belemmeringen op de goedkoopst mogelijke manier worden gecompenseerd.

De gemeente is verplicht om invulling te geven aan het compensatiebeginsel. Hoe de gemeente invulling geeft aan het compensatiebeginsel, mag iedere gemeente zelf weten.

Gemeentelijke visie op toepassing compensatiebeginsel

Het compensatiebeginsel is gericht op het compenseren van personen die geen eigen oplossing hebben kunnen vinden voor ondervonden beperkingen in hun zelfredzaamheid en hun maatschappelijke participatie. De Wmo dient hen in staat te stellen om:

- een huishouden te voeren;
- zich te verplaatsen in en om de woning;
- zich lokaal te verplaatsen;
- medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

1. Een huishouden te voeren

Voor personen bij wie beperkingen zijn geconstateerd bij het voeren van een huishouden kan de gemeente een voorziening verstrekken.

Bij de beoordeling wordt in eerste instantie gekeken naar de gezinssituatie en het sociale netwerk van de persoon. Indien vanuit het gezin, het sociale netwerk of de eigen draagkracht voldoende ondersteuning kan worden geboden of kan worden verwacht, dan is een aanvullende voorziening niet noodzakelijk.

Bij het formuleren van een oplossing dient het resultaat gericht te zijn op het hebben van een schone en leefbare woning.

2. Zich te verplaatsen in en om de woning

Bij het verplaatsen in en om de woning gaat het om de zogenaamde horizontale en verticale (trap) verplaatsingen binnen de woning en verplaatsingen in de directe omgeving van de woning. Concreet gaat het vooral om het bereiken van tenminste één adequate toegangsmogelijkheid van de woning en het bereiken van benodigde woonruimten. Maar ook het adequaat kunnen gebruiken van een woning (zoals verder uitgelegd onder "Het normale gebruik van de woning" op blz 11 beleidsregels). Het resultaat van een oplossingsrichting dient erop gericht te zijn dat een persoon kan wonen in een geschikt (adequaat te gebruiken) huis.

3. Zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel

De compensatieplicht met betrekking tot het lokaal verplaatsen per vervoermiddel betreft verplaatsingen in een straal van ongeveer 15-20 km, ofwel 5 openbaar vervoer zones, rondom de woning. Bereikbaarheid van basisvoorzieningen zoals een ziekenhuis, supermarkt of station vallen altijd onder de compensatieplicht. Daarboven kan bijvoorbeeld gebruik gemaakt worden van Valys.

4. Medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan

Een basisprincipe van een maatschappij is de intermenselijke relatie. Het is daarom belangrijk dat de mogelijkheden om medemensen te ontmoeten, nieuwe contacten aan te gaan en te onderhouden worden gefaciliteerd en gestimuleerd waar nodig. Bij het zoeken naar een oplossing dient rekening te worden gehouden met de mate waarin de oplossing bijdraagt om de persoon in de gelegenheid te stellen medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan. Een sociale participatiebehoefte kan op verschillende manieren ingevuld worden. Zo kan deelname aan een recreatieve activiteit een belangrijk onderdeel zijn van iemands persoonskenmerken om sociale verbanden te onderhouden. In de beschrijving van het beoogde resultaat zal worden vermeld op welke wijze deze sociale participatiebehoefte wordt gecompenseerd.

De reikwijdte van het compensatiebeginsel

Binnen de 4 gebieden waarop de compensatieplicht betrekking heeft wordt getracht het beginsel van gelijkwaardigheid aan te houden. Hiermee wordt bedoeld dat een

persoon met beperkingen een vergelijkbare uitgangspositie moet hebben om te kunnen participeren in de maatschappij. Vergelijkbaar met een persoon in een vergelijkbare situatie, maar dan zonder beperkingen. Echter, de compensatieplicht is er niet op gericht om deze persoon in de hoogst mogelijke graad te compenseren; we spreken dan ook van een vergelijkbare uitgangspositie en niet dezelfde uitgangspositie.

Een persoon met beperkingen zal vrijwel altijd in enige mate beperkingen of belemmeringen blijven ervaren. Daarom telt het resultaat van de compensatie zwaar. Na de inventarisatie van de participatieproblemen van de cliënt zal een compenserende oplossing geformuleerd worden. Wat dat ook is, het is van het grootste belang dat het beoogde resultaat de participatiebehoefte zo goed mogelijk dekt. Resterende beperkingen of ongemakken zijn niet van belang als het resultaat is of wordt behaald.

Personen die beperkingen ondervinden kunnen te maken hebben met (verborgen) meerkosten. Bijvoorbeeld extra kleding of extra beddengoed. Vanuit prestatieveld 6 bestaat er in principe geen compensatieplicht hiervoor. Voorlichting (prestatieveld 3) over andere regelingen kan een cliënt helpen bij het vinden van een oplossing indien de meerkosten een probleem worden of zijn. Hiermee wordt ook aangegeven dat het van belang is dat cliënten op een brede (integrale) wijze worden benaderd, maar dat er ook kan worden verwezen naar mogelijke oplossingen voor problemen die tijdens klantcontact worden gesignaleerd. Daarom zal kennis over aanpalende wetgeving, gemeentelijke, regionale en landelijke regelingen (waaronder de sociale kaart) in aanwezig moeten zijn.

Individueel maatwerk

Essentieel onderdeel van de compensatieplicht is het maatwerk dat moet worden geboden. Bij het komen tot een oplossingsrichting of resultaat dient nadrukkelijk rekening gehouden te worden met de persoonskenmerken. Hierbij gaat het in ieder geval om:

- fysieke en mentale omstandigheden die samenhangen met de ziekte of beperking, in het bijzonder het verloop;
- de gezinssituatie, de leefsituatie en de directe en sociale omgeving;
- sociale en culturele activiteiten, vrijwilligerswerk en educatie;
- sociale contacten, familiecontacten en andere contacten;
- ontwikkelingen in de tijd met betrekking tot de hierboven genoemde omstandigheden.

Geen onderscheid wordt evenwel gemaakt op basis van sekse, religie, cultuur en de wijze van inkomensverwerving of persoonlijke opvattingen over bijvoorbeeld het verrichten van huishoudelijke taken of het hebben van een bepaald vervoersmiddel.

Goedkoopst compenserend resultaat

Het criterium goedkoopst-compenserend betekent dat een oplossing op de eerste plaats geschikt moet zijn voor het doel waar het voor verstrekt wordt en het beoogde resultaat kan worden gehaald. Op de tweede plaats zal gekozen worden voor de goedkoopste oplossing, indien er meerdere compensatiemogelijkheden zijn. Hierbij zijn soberheid en doelmatigheid kernbegrippen. Comfort en luxe passen niet in het gedachtegoed van de Wmo, maar kunnen natuurlijk wel betrokken worden in de uiteindelijke oplossing. Zij het dat de meerkosten daarvoor altijd voor rekening zullen zijn van de aanvrager.

Het normale gebruik van de woning

Bij het beoordelen van een aanvraag wordt het normale gebruik van de woning als uitgangspunt gehanteerd. Onder het normale gebruik van een woning wordt verstaan dat de woning vrij ter gebruik moet zijn voor de bewoners met betrekking tot koken,

eten, slapen, douche- en toiletgebruik. Het gebruik van ruimtes ten behoeve van hobby's of andere recreatie wordt in principe niet beschouwd als het normale gebruik van een woning. Ook het recreatieve gebruik van tuin, balkon en terras valt, in het kader van de Wmo, in principe buiten het normale gebruik van een woning. Indien het gebruik van een achtertuin noodzakelijk is in verband met de noodzakelijke ontsluiting of bijvoorbeeld de stalling van een vervoermiddel welke in het kader van de Wmo is verstrekt, dan valt het gebruik van de tuin wel onder het normale gebruik van de woning.

De Wmo heeft tot doel om basisvoorwaarden te faciliteren om te kunnen participeren in de maatschappij. Dat houdt concreet in dat alle oplossingen, ook die rondom een woning, gebaseerd worden op een basaal uitrustingsniveau. Voor woningen betekent dit dat er uitgegaan wordt van de standaard grootte en uitrusting van sociale woningbouw in al haar soberheid. Het gemaximeerde en gemiddelde aantal uur huishoudelijke ondersteuning zijn ook hierop gebaseerd, net als het maximale uitrustingsniveau voor woningaanpassingen. Het Handboek voor Toegankelijkheid kan hierbij als leidraad worden gebruikt.

In dit licht valt bijvoorbeeld het niet kunnen uitvoeren van hobby's in een speciale kamer/ruimte niet onder de compensatieplicht. Behalve, als dit onlosmakelijk verbonden is met een van de gebieden zoals onder "Gemeentelijke visie op toepassing compensatiebeginsel" (of artikel 4 van de Wet). Maar ook méér tijd voor het schoonmaken van een woning als deze groter is dan de standaard (sociale woningbouw) kan in principe niet worden toegestaan. Er kan immers gesteld worden dat het betrekken van een groot huis een eigen keuze is met bepaalde consequenties en valt volledig onder de eigen verantwoordelijkheid. Dit mag nooit leiden tot meer dan noodzakelijke inzet van algemene middelen.

Algemeen gebruikelijk

Oplossingen of voorzieningen die als algemeen gebruikelijk kunnen worden beschouwd vallen buiten de reikwijdte van het gemeentelijke verstrekkingenbeleid. Een compenserende oplossing of voorziening is algemeen gebruikelijk indien een persoon zonder beperking, die zich voor wat betreft leeftijd, etc. en vanuit financieel oogpunt in een vergelijkbare positie bevindt, redelijkerwijs de beschikking zou (kunnen) hebben over een dergelijke voorziening. Om deze definitie te concretiseren is er een viertal indicatiecriteria:

- Het is niet speciaal bedoeld voor mensen met een beperking;
- Als voor een persoon zonder beperking die in een financieel en sociaal-maatschappelijk vergelijkbare positie is, de oplossing/voorziening redelijkerwijs tot het normale aanschaffingspatroon kan worden gerekend;
- Het is in de reguliere handel te koop;
- Het is niet aanmerkelijk duurder dan soortgelijke producten;

Omdat het begrip "algemeen gebruikelijk" onderhevig is aan vooral marktwerking, maar ook maatschappelijke en culturele ontwikkelingen heeft het niet de voorkeur een lijst op te nemen met artikelen. Toch kan een opsomming van enkele algemeen gebruikelijk te achten zaken inzicht in het begrip bieden. Daarom hieronder enkele specifieke voorbeelden:

- fiets met trapondersteuning/ elektrische aandrijving;
- tandem;
- eenvoudige wandbeugel;
- eenhendelmengkraan;
- thermostaatkraan;
- brommobiel;
- Verhuizing op basis van voorkennis en/of reëel verwachtingspatroon.

1.2 Algemene voorziening

Onder een algemene voorziening vallen voorzieningen die voor alle burgers binnen de gemeente toegankelijk zijn. Hiervoor is tussenkomst van de gemeente niet van toepassing.

Een algemene voorziening als voorliggende voorziening

Bij de beoordeling van een individuele aanvraag wordt beoordeeld in hoeverre er algemene voorzieningen zijn die de geconstateerde belemmering kunnen opvangen. Zo zal bij een klant die aangeeft dat hij belemmeringen ondervindt bij de maaltijdbereiding, beoordeeld dienen te worden of de maaltijdvoorzieningen (=algemene voorziening) toereikend is. Is dit niet het geval, dan zal verder onderzoek uit moeten wijzen op welke manier er gecompenseerd kan worden. Bij deze inventarisatie dient ook rekening te worden gehouden met de mate waarin de klant vanuit het oogpunt van kosten in deze voorziening kan voorzien.

Hoofdstuk 2 Vorm van te verstrekken individuele voorzieningen

2.1 Keuzevrijheid

Op grond van de Wmo dient klanten een keuzevrijheid te worden geboden (art. 2.1 van de verordening). De keuzevrijheid betreft:

- een keuze tussen een voorziening in natura of een persoonsgebonden budget;
- indien het een voorziening in natura voor hulp bij het huishouden betreft, een keuze tussen minimaal drie zorgaanbieders met wie de gemeente, na de aanbesteding, een contract heeft gesloten.

Naast een voorziening in natura of pgb kennen wij de financiële tegemoetkoming. Bij de voorzieningen die uitsluitend gegeven worden in de vorm van een financiële tegemoetkoming is geen verstrekking in natura mogelijk. Voorzieningen in de vorm van een financiële tegemoetkoming zijn woningaanpassingen, verschillende soorten tegemoetkomingen zoals vervoerskostenvergoedingen, tegemoetkoming voor verhuis- en inrichtingskosten en tegemoetkomingen voor onderhoud en reparatie.

2.2 Voorzieningen in natura

Voorzieningen in natura kunnen in drie vormen worden verleend:

1. in eigendom;
2. in bruikleen;
3. als persoonlijke dienstverlening.

De onder 2 en 3 genoemde vormen zullen het meest voorkomen. In bruikleen worden de hulpmiddelen verstrekt en als persoonlijke dienstverlening wordt de hulp bij het huishouden gegeven.

Bij roerende woonvoorzieningen kan het voorkomen dat een persoon met beperkingen een voorziening in natura wenst maar dat de bruikleenprijs over de verwachte gebruiksperiode hoger zal zijn dan bij een aanschaf in eigendom. Bekeken moet worden of de persoon met beperkingen een pgb wenst om de voorziening zelf aan te schaffen. Indien hij dat niet wenst kan de voorziening door de gemeente worden gekocht en in eigendom worden gegeven aan de persoon met beperkingen. Hierbij valt met name te denken aan artikelen die, bij beëindiging van de gebruiksperiode, afgeschreven dan wel niet goed meer inzetbaar zullen zijn zoals eenvoudige douche/toiletstoelen. Bij deze voorzieningen moet dus altijd een kostenafweging worden gemaakt. Bij een verstrekking in eigendom of als pgb geldt ook de eigen bijdrage regeling.

—

2.3 Persoonsgebonden budget

In de verordening is geregeld voor welke voorzieningen een persoonsgebonden budget kan worden verstrekt. In het besluit maatschappelijke ondersteuning is geregeld hoe het pgb voor individuele voorzieningen wordt bepaald.

Een pgb is in beginsel gelijkwaardig aan Zorg In Natura. Er dient een onderscheid gemaakt te worden tussen een pgb voor hulp bij het huishouden, vervoersvoorzieningen, rolstoelen en roerende woonvoorzieningen:

1. Voor de voorziening hulp bij het huishouden zijn de bedragen in het besluit maatschappelijke ondersteuning opgenomen.

2. Voor vervoersvoorzieningen en rolstoelen wordt een pgb verstrekt ter hoogte van de economische tegenwaarde die, op grond van de indicatie en selectie, voor de goedkoopst compenserende voorziening aan de (eventueel door de gemeente gecontracteerde) leverancier betaald zou moeten worden. Dit bedrag is inclusief noodzakelijke aanpassingen, verzekering, reparatie en onderhoud.
3. Voor roerende woonvoorzieningen wordt een pgb verstrekt ter hoogte van het aanschafbedrag van de goedkoopst compenserende voorziening. Dit bedrag is inclusief de standaard- en individuele aanpassingen, en eventueel verzekering, reparatie en onderhoud.

Het pgb voor een voorziening heeft een looptijd en/of omvang passend bij de vorm en aard van de verstrekking. Zo zal voor bijvoorbeeld hulp bij het huishouden en vervoersvoorzieningen een periodieke betaling plaatsvinden, zolang de compensatie noodzakelijk is. Voor een woonvoorziening zal een eenmalige uitkering plaatsvinden.

2.4 Eigen bijdrage

Indien er sprake is van een voorziening in natura of een persoonsgebonden budget dient ingevolge artikel 2.5. van de verordening een eigen bijdrage te worden betaald. De vaststelling en inning van de eigen bijdrage is wettelijk opgedragen aan het CAK (Centraal Administratie Kantoor). De hoogte van de eigen bijdrage wordt berekend overeenkomstig het bepaalde in artikel 4.1. van het (landelijk) Besluit maatschappelijke ondersteuning. Het bedrag dat in totaal aan eigen bijdrage wordt gevraagd mag niet hoger zijn dan de kostprijs van de voorziening (TK 2003-2004, 29538, nr. 7 en Staatsblad 2006, 450 p.17). Géén eigen bijdrage is verschuldigd in de in artikel 2.7 van de verordening genoemde gevallen.

Bij de betaling van het persoonsgebonden budget kiest de gemeente voor een bruto-uitbetaling, d.w.z. zonder dat de mogelijke eigen bijdrage wordt ingehouden. Over het bedrag dat als pgb wordt ontvangen *kan* dus nog aan het CAK een bijdrage moeten worden betaald. Er wordt gekozen voor een bruto pgb omdat het CAK beschikt over de informatie op grond waarvan bepaald kan worden welke eigen bijdrage iemand verschuldigd is. De persoon met beperkingen ontvangt jaarlijks een beslissing van het CAK waarin is opgenomen welke eigen bijdrage over welke periode is of moet worden betaald. Bij een ongewijzigde situatie in een volgend jaar kan de pgb-houder zelf inschatten wat zijn eigen bijdrage zal zijn.

Indien de gemeente een pgb netto zou uitkeren moet er altijd, na afloop van het jaar, een herberekening plaatsvinden. Dit leidt tot veel administratieve werkzaamheden die, door de uitbetaling van een bruto pgb, voorkomen worden. De verantwoordelijkheid voor de inning van het pgb wordt derhalve bij het CAK weggelegd. Het debiteurenrisico moet wel door de gemeente worden gedragen. Indien blijkt dat een persoon met beperkingen niet op een juiste wijze met het pgb omgaat kan dat een weigeringgrond zijn voor het (verder) verstrekken van een pgb.

2.5 Eigen aandeel

De persoon met beperkingen die een financiële tegemoetkoming ontvangt, is ingevolge artikel 2.6 van de verordening een eigen aandeel in de kosten verschuldigd. Uitgezonderd zijn de in artikel 2.7 van de verordening genoemde gevallen.

Het bruto eigen aandeel wordt vastgesteld en ingevorderd door het CAK. Het CAK heeft geen wettelijke verplichting tot het innen van het eigen aandeel. Immers, de Wmo schrijft voor dat de gemeente het eigen aandeel zelf oplegt en verrekent met de financiële tegemoetkoming. Het is echter ook toegestaan het eigen aandeel achteraf op te leggen en te innen. Na bespreking met het CAK is deze instantie bereid gebleken om onder dezelfde condities als bij de eigen bijdrage het eigen aandeel voor de

gemeente Veldhoven achteraf op te leggen en te innen. Hiermee wordt tevens voorkomen dat de Veldhovense burger dubbel een eigen bijdrage/eigen aandeel betaalt.

Indien de voorziening in de vorm van een financiële tegemoetkoming bestaat uit het verschaffen van een bouwkundige of woontechnische aanpassing aan de woning die niet in eigendom is van de aanvrager, wordt door het CAK gedurende maximaal negenendertig perioden van vier weken een eigen aandeel in rekening gebracht. Hiermee vindt een gelijktrekking plaats met de situatie dat een woning in eigendom is van de aanvrager. (artikel 4.1.lid 3 van het (landelijk) Besluit maatschappelijke ondersteuning). Er vindt dus een berekening per periode plaats die gecumuleerd wordt tot totaal 3 jaar. Dat bedrag dient ingehouden te worden. Per jaar dient het eigen aandeel voor dat jaar te worden vastgesteld. Alle voorzieningen waarvoor een financiële tegemoetkoming wordt verstrekt en waarvoor een eigen aandeel is verschuldigd moeten gemeld worden bij het CAK om cumulatie te voorkomen.

De hoogte van het eigen aandeel wordt berekend overeenkomstig het bepaalde in artikel 4.1. eerste lid van het (landelijk) Besluit maatschappelijke ondersteuning.

2.5.1 Financiële tegemoetkoming

Met de verstrekking van een financiële tegemoetkoming is soms een eigen aandeel verschuldigd. In een aantal situaties wordt de financiële tegemoetkoming verstrekt zonder dat de persoon met beperkingen (eventueel) een eigen aandeel hoeft te betalen. Dit geldt voor de tegemoetkomingen van de volgende onkosten en forfaitaire en:

- verhuis- en inrichtingskosten
- kosten van huurderiving
- kosten voor onderhoud, reparatie en keuring voor zowel hulpmiddelen als roerende woonvoorzieningen
- forfaitaire vervoerskostentegemoetkomingen
- kleine autoaanpassingen i.p.v. een toekenning deelname CVV

2.6 Inkomensberekening in verband met vaststelling inkomen

Bij een aantal voorzieningen speelt de juiste vaststelling van het inkomen een rol om te kunnen bepalen of men voor de voorziening in aanmerking komt en of een eigen bijdrage of eigen aandeel berekend dient te worden. De eigen bijdrageregeling Wmo is immers een inkomensafhankelijke bijdrage. Voor de begripsbepaling is aansluiting gezocht bij de inkomensdefinitie zoals deze wordt toegepast in het (landelijk) Besluit maatschappelijke ondersteuning.

De inkomensgegevens van de cliënt worden door het CAK opgevraagd bij de Belastingdienst. Hiertoe is het CAK wettelijk bevoegd. De eigen bijdrage wordt vastgesteld aan de hand van het (gezamenlijk) verzamelinkomen van het peiljaar (is twee jaar voorafgaand aan het zorgjaar). Voor het lopende zorgjaar worden de inkomensgegevens van 2 kalenderjaren voorafgaand aan het lopende zorgjaar opgevraagd. Zodra het CAK deze gegevens heeft ontvangen, wordt de maximale periodebijdrage voor het gehele zorgjaar vastgesteld en ontvangt de cliënt een beschikking. Het CAK is inzake de vaststelling, oplegging en de inning van de eigen bijdrage eigenaar van de beschikking en dus ook aanspreekpunt van een eventueel bezwaarschrift.

Het verzamelinkomen, zoals dit vermeld is op de (voorlopige) aanslag inkomstenbelasting van 2 kalenderjaren voorafgaande aan het lopende jaar, wordt gebruikt voor het vaststellen van de hoogte van het te betalen tarief in het CVV. De grens voor het betalen van een hoger tarief ligt op 1,5 maal het norminkomen gerelateerd aan de Wet Werk en Bijstand.

Uitzonderingen

Het kan voorkomen dat een persoon met beperkingen dermate hoge extra kosten heeft die een direct gevolg zijn van de ziekte/beperking dat hij feitelijk onder de inkomensgrens voor het CVV komt. Dit kan hij aantonen door het overleggen van rekeningen/facturen of ander bewijsmateriaal. In dat geval zal uitgegaan worden van het feitelijk inkomen voor het lopend jaar.

Normaal gesproken wordt uitgegaan van het inkomen van 2 jaar voorafgaand aan het lopend jaar. Het kan gebeuren dat het inkomen in het jaar van de aanvraag lager is dan dat van twee jaar geleden. Bijvoorbeeld door een veranderde gezinssamenstelling. Als het verschil in inkomen meer dan € 1816,- bedraagt, dan kan de definitieve vaststelling over het lopend jaar plaatsvinden (landelijk Besluit maatschappelijke ondersteuning artikel 4.2, lid 4).

Hoofdstuk 3 Voorzieningen hulp bij het huishouden

3.1 Algemeen

Hulp bij het huishouden als verstrekking is onder te verdelen in:

3 Vormen van dienstverlening:

HH1: Huishoudelijke verzorging

De uit te voeren huishoudelijke werkzaamheden bestaan onder andere uit de volgende onderdelen:

- boodschappen voor het dagelijkse leven doen;
- maaltijdverzorging, bereiding broodmaaltijd/ warme maaltijd;
- licht poetswerk in huis, kamers opruimen;
- huishoudelijke werkzaamheden, stofzuigen wc/badkamer schoonmaken;
- verzorging kleding / linnengoed.

HH2: Organisatie van het huishouden

De uit te voeren werkzaamheden in deze categorie bestaan naast de bovenstaande huishoudelijke werkzaamheden, uit de volgende onderdelen:

- opvang en/of verzorging van kinderen/volwassen huisgenoten (anderen helpen met zelfverzorging);
- anderen helpen bij het bereiden van maaltijden;
- dagelijkse organisatie van het huishouden.

HH3: Hulp bij een ontregelde huishouding

De uit te voeren werkzaamheden in deze categorie bestaan naast de bovenstaande lichte ondersteuning in het huishouden en de huishoudelijke werkzaamheden, uit de navolgende onderdelen:

- Psychosociale begeleiding, tevens observeren;
- Advies, instructie, voorlichting gericht op het huishouden.

In de beleidsregels zijn de richtlijnen uitgewerkt die in het werkdocument Hulp bij het huishouden staan, die de klantmanagers dienen te hanteren bij het bepalen van de aanspraak op ondersteuning vanuit de Wmo. Tevens aan de orde is het beoordelen van hetgeen van huisgenoten onderling kan worden verwacht aan zorg van en voor elkaar.

De gemeente houdt de mogelijkheid, in geval toepassing van de richtlijnen in concrete gevallen tot kennelijke onbillijkheid leidt, om zelf en waar nodig te besluiten dat van de richtlijnen moet worden afgeweken.

3.2 Definities en algemene uitgangspunten

3.2.1 Gezamenlijke huishouding

De definitie van gezamenlijke huishouding is opgenomen in artikel 1 lid 4 van de Wmo: *"Van een gezamenlijke huishouding is sprake indien twee personen hun hoofdverblijf in dezelfde woning hebben en zij blijf geven zorg te dragen voor elkaar door middel van het leveren van een bijdrage in de kosten van de huishouding dan wel anderszins."*

Artikel 1 lid 5 Wmo bepaalt:

Een gezamenlijke huishouding wordt in ieder geval aanwezig geacht indien de betrokkenen hun hoofdverblijf hebben in dezelfde woning en:

- a. zij met elkaar gehuwd zijn (geweest) of eerder voor de toepassing van deze wet daarmee gelijk zijn gesteld,
- b. uit hun relatie een kind is geboren of erkenning heeft plaatsgevonden van een kind van de een door de ander,
- c. zij zich wederzijds verplicht hebben tot een bijdrage aan het huishouden krachtens een geldend samenlevingscontract, of zij op grond van een registratie worden aangemerkt als een gezamenlijke huishouding die naar de aard en strekking overeenkomstig met de gezamenlijke huishouding , bedoeld in het vierde lid.

3.2.2 Huisgenoot

Hieronder wordt verstaan: iedere persoon met wie de persoon met beperkingen duurzaam een gemeenschappelijk huishouden voert..

3.2.3 Leefeenheid

Hieronder wordt verstaan: een eenheid bestaande uit alle huisgenoten met wie de persoon met beperkingen duurzaam een huishouding voert.

3.2.4 Eén- en meerpersoonshuishouden

Indien de zorgvrager deel uitmaakt van een leefeenheid bestaande uit meerdere personen (meerpersoonshuishouden) moet de klantmanager vaststellen wat, gezien de samenstelling van die leefeenheid, in dat geval verstaan wordt onder gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar. Pas dan kan de klantmanager besluiten (of het indicatieorgaan adviseren) op welke ondersteuning vanuit de Wmo de zorgvrager redelijkerwijs is aangewezen. In geval zorgvrager een éénpersoonshuishouden voert is er geen sprake van gebruikelijke zorg.

3.2.5 Gebruikelijke zorg

Het is de normale, dagelijkse zorg die partners of ouders en inwonende kinderen geacht worden elkaar onderling te bieden, omdat ze als leefeenheid een gezamenlijk huishouden voeren en op die grond een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor het functioneren van dat huishouden.

3.2.6 Kinderen en gebruikelijke zorg

Afhankelijk van de leeftijd en individuele mogelijkheden kan er van kinderen een beperkte bijdrage in het huishouden worden verwacht.

- Kinderen tot 5 jaar leveren geen bijdrage aan de huishouding.
- Kinderen tussen 5 tot en met 12 jaar worden naar hun eigen mogelijkheden betrokken bij lichte huishoudelijke werkzaamheden als opruimen, tafel dekken/afruimen, afwassen/afdrogen, boodschap doen, kleding in de wasmand gooien.
- Kinderen vanaf 13 jaar en tot 18 jaar kunnen, naast bovengenoemde taken hun eigen kamer op orde houden, d.w.z. rommel opruimen, stofzuigen, bed verschonen en een boodschap halen.

Vanaf 18 jaar is een persoon bij wet volwassen en mag er van hem verwacht worden een eenpersoonshuishouden te kunnen voeren (vergelijk de situatie waarin iemand op kamers gaat wonen).

Vanaf 21 jaar is een persoon bij wet volledig zelf verantwoordelijk en aansprakelijk en mag verwacht worden dat deze persoon het huishouden kan voeren voor een heel gezin en kan hij volledig verantwoordelijk worden gehouden voor het leveren van gebruikelijke zorg.

3.2.7 Mantelzorg en gebruikelijke zorg

In relatie tot ondersteuning vanuit de Wmo is het van belang de term gebruikelijke zorg goed te onderscheiden van het begrip mantelzorg.

Gebruikelijke zorg en mantelzorg zijn elkaar uitsluitende begrippen.

Bij **mantelzorg** gaat het om een vorm van ondersteuning, waarvoor de burger vanuit het compensatiebeginsel een beroep kan doen op de gemeente.

Mantelzorg is zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende, door personen uit diens directe omgeving waarbij de zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie (Zorg Nabij, VWS 2001). Bij mantelzorg wordt de normale (gebruikelijke) zorg in zwaarte, duur en/of intensiteit aanmerkelijk overschreden. Mantelzorg vindt plaats op basis van betrokkenheid, dat wil zeggen dat de mantelzorger bereid en in staat geacht mag worden deze zorg te verlenen. Mantelzorg is echter niet afdwingbaar en kan daarmee niet als voorliggend worden beschouwd. Gebruikelijke zorg is wel afdwingbaar, omdat het hier gaat over de (wettelijke) verantwoordelijkheid die een persoon heeft ten aanzien van het voeren van een huishouden.

Gebruikelijke zorg is per definitie zorg waarop *geen* aanspraak bestaat vanuit de Wmo. Het is de normale, dagelijkse zorg die partners of ouders en inwonende kinderen geacht worden elkaar onderling te bieden omdat ze als leefeenheid een gezamenlijk huishouden voeren en op die grond een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor het functioneren van dat huishouden. Gebruikelijke zorg is ook alleen aan de orde als er een leefeenheid is die een gezamenlijk huishouden voert. Uitwonende kinderen vallen hier dus buiten.

De belangrijkste kenmerken van mantelzorg zijn:

Er is een bestaande sociale relatie tussen zorgvrager en zorgverlener; De zorgbehoevende en de zorgverlener kennen elkaar. De sociale relatie kan heel uiteenlopend zijn. Het gaat niet alleen om de zorg voor gezinsleden en huisgenoten en zorg voor familieleden. Het kan ook gaan om zorg voor vrienden, buren en bekenden.

Mantelzorg wordt niet in een georganiseerd verband verricht; Het gaat om zorgverlening die niet beroepsmatig wordt verricht. Hierdoor is een goede begeleiding van de mantelzorger niet direct vanzelfsprekend. De mantelzorger moet, voor zover hier behoefte aan is, in beginsel zelf begeleiding regelen.

Verrichten van mantelzorg is veelal geen bewuste keuze; Omstandigheden zorgen er voor dat iemand er als het ware inrolt. Meestal heeft diegene vooraf geen idee hoelang de situatie gaat duren.

Het verlenen van mantelzorg is nooit afdwingbaar; Het verlenen van mantelzorg is geen (maatschappelijke) verplichting. Alleen als mantelzorgers aangeven de zorg zelf te willen leveren mogen klantmanagers daar rekening mee houden bij het afgeven van het indicatiebesluit. Mantelzorg is daarmee per definitie indiceerbare zorg.

3.2.9 Betrekken van huisgenoten/mantelzorgers bij het indicatieonderzoek

Indien er sprake is van huisgenoten, die gebruikelijke zorg dan wel mantelzorg leveren, is het zaak dat de klantmanager die huisgenoten **altijd persoonlijk hoort** in het kader van het indicatieonderzoek. Op die manier kan de klantmanager correct inventariseren welke taken de huisgenoot/mantelzorger uitvoert en hoe hij/zij de belasting van deze taken ervaart in relatie tot zijn/haar maatschappelijke participatie.

Ook –of juist- wanneer het gaat om min of meer gebruikelijke zorg en de inzet van de huisgenoot, vereist de zorgvuldigheid dat deze wordt gehoord. Ook een mantelzorger dient gehoord te worden.

3.2.10 Mantelzorg en respijtzorg

Het door professionele ondersteuning vervangen van de ondersteuning die een mantelzorger levert wordt respijtzorg genoemd. Deze respijtzorg wordt ingezet op basis van tijdelijke ontlasting van de mantelzorger en heeft een maximale duur van drie maanden per kalenderjaar. De ondersteuning kan als Zorg in Natura of als pgb worden geleverd.

De indicatie voor het inzetten van respijtzorg gaat vooraf door een summier onderzoek. Dit richt zich met name op welke ondersteuning moet worden overgenomen en voor welke duur. Hiervoor is gekozen om de snelheid van handelen te vergroten. Respijtzorg kan uitsluitend geboden worden voor ondersteuningstaken waarvoor de compensatieplicht geldt. In de meeste gevallen zal het gaan om Hulp bij het Huishouden. Voor respijtzorg wordt geen eigen bijdrage opgelegd.

3.2.11 Maatschappelijke participatie

Iedere volwassen burger wordt verondersteld **naast** een volledige baan **of** opleiding een huishouden te kunnen voeren. In geval van een meerpersoonshuishouden staat het hebben van een normale baan of het volgen van een opleiding per definitie het leveren van gebruikelijke zorg niet in de weg.

Gebruikelijke zorg gaat voor op andere activiteiten van leden van de leefeenheid in het kader van hun maatschappelijke participatie.

3.2.12 Culturele diversiteit

Bij het inventariseren van de eigen mogelijkheden van het huishouden wordt geen onderscheid gemaakt op basis van sekse, religie, cultuur, de wijze van inkomensverwerving of persoonlijke opvattingen over het verrichten van huishoudelijke taken. Er is sprake van een pluriforme samenleving waarin een ieder gelijke aanspraken op ondersteuning vanuit de Wmo kan maken.

3.2.13 Ouderlijke zorgplicht bij echtscheiding

Bij echtscheiding vervalt het samenwonen en daarmee dus ook de gebruikelijke zorg voor het huishouden en de onderlinge persoonlijke verzorging van partners. De zorgplicht voor de kinderen verdwijnt niet. Bij uitval van de verzorgende ouder moet onderzoek gedaan worden naar de mogelijkheid van opvang van de kinderen door de niet thuiswonende ouder, door te kijken naar de voor de rechtbank vastgelegde afspraken tussen de ex-echtgenoten. Voor die perioden dat de kinderen bij de verzorgende -uitgevallen- ouder zijn kan er dan een indicatie voor opvang zijn. Als de zorgplicht door de niet-verzorgende ouder kennelijk niet wordt nagekomen, beschouwen we de situatie als een éénoudergezin.

3.2.14 De omgeving als wegingsfactor

De fysieke en sociale omgeving zijn van invloed op de zorgbehoefte van de zorgvrager. Huisgenoten, andere naasten en verwanten van de zorgvrager kunnen zowel in positieve als in negatieve zin de zorgbehoefte beïnvloeden. Zij kunnen zelf zorg behoeven (kleine kinderen, een gehandicapte huisgenoot/familielid), zij kunnen ook verlichting geven en bijdragen aan te verrichten taken (gezonde volwassenen en kinderen).

In het indicatieonderzoek naar beperkingen en participatieproblemen van zorgvragers zal altijd de fysieke en sociale omgeving van de persoon met beperkingen meegenomen worden in de afweging. In geval er voor de zorgvrager mantelzorg beschikbaar is, kan dat deel van de zorgaanspraak buiten het indicatiebesluit blijven, omdat daar geen hulp bij het huishouden vanuit de ondersteuning in de Wmo voor ingezet hoeft te worden.

De mantelzorger voorziet geheel of gedeeltelijk al in die ondersteuning en de klantmanager weegt dat mee in het opstellen van het indicatiebesluit.

Welke zorg de mantelzorger op zich neemt, en in welke omvang, is, in overleg met de zorgvrager, aan de mantelzorger om aan te geven.

Het meewegen van de mantelzorg betekent ook dat de klantmanager nagaat of voor een deel van de mantelzorg alsnog ondersteuning vanuit de Wmo geïndiceerd moet worden ter ondersteuning van de mantelzorger zodat die regelmatig tijdelijk ontlast wordt. In geval er voor een zorgvrager geen mantelzorg beschikbaar is of mantelzorg wegvalt, wordt dus ondersteuning vanuit de Wmo geïndiceerd.

Welke ondersteuning of zorg er ook geleverd wordt door de mantelzorger, alleen dat deel wat valt binnen de domeinen genoemd in artikel 4 Wmo kan worden gecompenseerd.

Vrijwilliger is geen mantelzorger

De ondersteuning die door vrijwilligers geleverd kan worden, wordt in principe niet overgenomen door ondersteuning vanuit de Wmo. De vrijwillige ondersteuning dient aanwezig, beschikbaar en bereid te zijn om de inzet te (blijven) leveren. Anders dan mantelzorg is vrijwillige ondersteuning in de regel minder structureel en diepgaand en zal de sociale band tussen ondersteuningsvrager en vrijwilliger van andere aard zijn. Beide vormen van ondersteuning zijn niet afdwingbaar, maar kunnen wel als voorliggend op professionele ondersteuning worden gezien. Voorwaarde is dan dat de

geboden ondersteuning onderdeel uitmaakt van het beoogde resultaat en gecontinueerd kan worden.

3.2.15 Gemotiveerd afwijken

Indien er sprake is van een zorgvraag waarvan de klantmanager objectief heeft vastgesteld dat het gaat om zorg die valt onder de eigen verantwoordelijkheid van het huishouden dan wel om zorg die vrijwillig door mantelzorg wordt geleverd, kan conform dit document worden vastgesteld dat er geen grondslag voor ondersteuning vanuit de Wmo is. Wanneer een dergelijke vaststelling voor de klantmanager als professional tot kennelijke onredelijkheid en/of onbillijkheid leidt gezien de situatie van de zorgvrager, kan en moet de klantmanager (gemotiveerd) van deze richtlijn afwijken en een ander advies geven.

3.3 Richtlijnen bij het onderzoek voor hulp bij het huishouden.

3.3.1 Ondersteuning vanuit de Wmo aanvullend op eigen mogelijkheden

Ondersteuning vanuit de Wmo is aanvullend op de mogelijkheden die de zorgvrager heeft om op eigen kracht zijn probleem op te lossen.

Dit is terug te vinden in artikel 2 van de Wmo:

"Er bestaat geen aanspraak op maatschappelijke ondersteuning voor zover met betrekking tot de problematiek die in het gegeven geval aanleiding geeft voor de noodzaak tot ondersteuning, een voorziening op grond van een andere wettelijke bepaling bestaat".

Wanneer een zorgvrager in zijn hulpvraag voorziet met eigen middelen, is er geen participatieprobleem. Voor zover die eigen middelen tenminste kunnen voorzien in het overnemen van taken die de zorgvrager niet meer kan uitvoeren. Er is sprake van een participatieprobleem wanneer bijvoorbeeld de particuliere hulp de ondersteuning niet (volledig) kan of wil uitvoeren of de persoon met beperkingen de hulp niet meer kan betalen. Het gebruik maken van eigen mogelijkheden in de vorm van een particuliere hulp is in principe voorliggend, wanneer aannemelijk wordt gemaakt dat de zorgvrager deze hulp al jaren heeft en er geen wijzigingen zijn in de financiële situatie van deze persoon. Een zorgvrager heeft hierin wel een keuze, echter, vanwege de te betalen eigen bijdrage kan het in veel gevallen financieel gunstiger uitvallen wanneer die persoon zijn particuliere hulp zelf blijft betalen.

Vervolgens moet bekeken worden of voorliggende voorzieningen een oplossing kunnen bieden voor het zorgprobleem. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt naar wettelijk voorliggende voorzieningen en voorzieningen die algemeen gebruikelijk zijn.

Wettelijke voorliggende voorzieningen zijn afdwingbaar terwijl bij algemeen gebruikelijke voorzieningen moet worden nagegaan of deze voorziening ook werkelijk beschikbaar is en adequaat is ingeval van de cliënt.

3.3.2 Gezondheidsproblemen of (dreigende) overbelasting

Een klantmanager kan besluiten dat een huisgenoot of partner geen gebruikelijke zorg kan leveren als deze zodanige gezondheidsproblemen en/of beperkingen heeft dat de klantmanager redelijkerwijs moet concluderen dat de betreffende taken niet door hem uitgevoerd kunnen worden.

Een klantmanager moet altijd onderzoeken of een leefeenheid, gegeven de voor die leefeenheid geldende gebruikelijke zorg, door de (chronische) uitval van een gezinslid niet alsnog onevenredig belast wordt en overbelasting dreigt.

Wanneer partner of huisgenoot gezondheidsproblemen en/of beperkingen heeft of door de combinatie van een (volledige) werkkring of opleiding en het voeren van het huishouden overbelast dreigt te raken, zullen de (medische) gegevens ter onderbouwing daarvan door de betrokkene moeten worden aangeleverd. De gemeente moet zich daar dan een geobjectiveerd oordeel over vormen. Wanneer de dreigende overbelasting wordt veroorzaakt door een combinatie van werk en gebruikelijke zorg en andere activiteiten dan werk en huishouden, gaan werk en gebruikelijke zorg voor. Het beoefenen van vrijetijdsbesteding kan op zich geen reden zijn om een indicatie te geven voor gebruikelijke zorg.

In geval de leden van een leefeenheid dreigen overbelast te raken door de combinatie van werk en verzorging van de zieke partner/huisgenoot, kan een indicatie worden gesteld op de onderdelen die normaliter tot de gebruikelijke zorg worden gerekend. In eerste instantie zal die indicatie van korte duur zijn om de leefeenheid de gelegenheid te geven de onderlinge taakverdeling aan de ontstane situatie aan te passen.

Hetzelfde geldt als een partner/ouder ten gevolge van het plotseling overlijden van de andere ouder dreigt overbelast te raken door de combinatie van werk en verzorging van de inwonende kinderen.

3.4.3 Onderzoek naar overbelasting

De klantmanager onderzoekt altijd of er in de individuele situatie moet worden afgeweken van de algemene regels. Een van de redenen om in de individuele situatie af te wijken kan zijn dat degene van wie wordt verwacht dat zij taken overneemt, reeds overbelast dreigt te raken.

In Van Dale wordt overbelasting uitgelegd als "meer belasten dan het prestatievermogen toelaat". In medische kringen praten we dan over het (on)evenwicht tussen draagkracht (= belastbaarheid) en draaglast (= belasting). Overbelasting kan veroorzaakt worden door een combinatie van symptomen van lichamelijke en/of psychische aard en wordt het bepaald door in- en uitwendige factoren.

Factoren die van invloed zijn op de **draagkracht** zijn onder meer:

- ♦ lichamelijke conditie mantelzorger;
- ♦ geestelijke conditie mantelzorger;
- ♦ wijze van omgaan met problemen (coping);
- ♦ motivatie voor zorgtaak;
- ♦ sociaal netwerk.

Factoren die van invloed zijn op de **draaglast** zijn onder meer:

- ♦ omvang en mate van (on)planbaarheid van zorgtaken;
- ♦ ziektebeeld en prognose;
- ♦ inzicht van mantelzorger in ziektebeeld van de zorgvrager;
- ♦ woonsituatie;
- ♦ bijkomende sociale problemen;
- ♦ bijkomende emotionele problemen;
- ♦ bijkomende relationele problemen.

3.3.4 Fysieke afwezigheid

Indien de huisgenoot van een zorgvrager vanwege zijn/haar werk fysiek niet aanwezig is wordt hiermee bij de indicatiestelling uitsluitend rekening gehouden, wanneer het om aaneengesloten perioden van ten minste zeven etmalen gaat.

De afwezigheid van de huisgenoot moet een verplichtend karakter hebben en inherent zijn aan diens werk; denk hierbij aan offshore werk, internationaal vrachtverkeer en werk in het buitenland. Wanneer iemand aaneengesloten perioden van ten minste zeven etmalen van huis is, is er in die periode feitelijk sprake van een éénpersoonshuishouden en kan er geen gebruikelijke zorg worden geleverd.

3.3.5 Korte levensverwachting

In geval de zorgvrager een zeer korte, bekende levensverwachting heeft kan ter ontlasting van de leefeenheid van de zorgvrager gemotiveerd afgeweken worden van de normering van gebruikelijke zorg.

3.3.6 Telefonisch indiceren

Een aanvraag mag telefonisch worden afgehandeld indien zowel de zorgvrager als de klantmanager van oordeel zijn dat de indicatie correct en voldoende kan worden vastgesteld. De (wijze van) indicatie en de motivering van de indicatie worden in een

dergelijke situatie in het besluit vastgelegd en zijn zodoende vatbaar voor bezwaar en beroep. De gemeente Veldhoven is echter voorstander om in de meeste gevallen een huisbezoek te laten afleggen.

3.3.7 Maatwerk

In het werkdokument Hulp bij het huishouden staan normtijden als richtlijn voor een indicatie hulp bij het huishouden. Deze normtijden zijn gebaseerd op de gemiddelde afmetingen van een woning uit de sociale woningbouw.

Bij het onderzoek naar de (on)mogelijkheden van de aanvrager worden alleen die taken voor overname in aanmerking gebracht die de aanvrager niet op eigen kracht kan oplossen. Bijvoorbeeld, iemand is niet meer in staat schoon te maken op hoge en lage plekken (op trapje staan en bukken), maar kan wel nog stofzuigen. In dat geval zal er in principe alleen een indicatie worden gegeven voor de tijd nodig voor de hoge en lage werkzaamheden.

Het hebben van een grote woning of een woning met veel kamers is geen reden méér tijd in te zetten dan de normtijden voorschrijven. Alleen ruimten die regelmatig in gebruik zijn en kunnen gelden als essentiële leefruimte (geen rommelkamer of zolder waar alleen wordt gewassen bijvoorbeeld) worden meegewogen in de tijdnormering.

3.4 Voorliggende voorzieningen

Behalve gebruikelijke zorg zijn ook voorliggende voorzieningen reden om ondersteuning vanuit de Wmo te beperken of af te wijzen. Wanneer er algemene voorzieningen zijn waarvan de hulpvrager gebruik kan maken, dan verdienen die de voorkeur boven het gebruik van bijzondere, (voorheen) sectorale voorzieningen. Bijvoorbeeld: openbaar vervoer gaat voor bijzonder vraagafhankelijk vervoer (bijvoorbeeld ziekenvervoer), en dit gaat weer voor op collectief aanvullend vervoer, dat weer voor gaat op vervoer gericht op een specifieke doelgroep. Dezelfde redenering gaat op voor arbeid, dagbesteding, onderwijs, welzijnsvoorzieningen, enz. Voorliggende voorzieningen zijn er in twee soorten: wettelijke en algemeen gebruikelijke.

3.4.1 Wettelijk voorliggende voorzieningen

Wettelijk voorliggende voorzieningen zijn deels neergelegd in de Wmo en deels in andere regelgeving dan de Wmo. Wanneer er wettelijke voorliggende voorzieningen zijn, dient de hulpvrager daar gebruik van te maken. Wanneer zo'n voorziening een adequate oplossing voor het probleem van de zorgvrager zou bieden, bestaat er geen aanspraak op ondersteuning vanuit de Wmo. Het is daarbij niet van belang of de voorliggende voorziening daadwerkelijk aanwezig is of niet.

Er moet bij de indicatiestelling vanuit worden gegaan dat de voorliggende voorziening beschikbaar is. Het feit dat de instantie die verantwoordelijk is voor de realisatie van de voorziening in gebreke is gebleven, is geen reden dit af te wentelen op de Wmo. De afweging of voorliggende voorzieningen een adequate oplossing bieden voor het probleem van de zorgvrager is een vraag die de klantmanager zich stelt nadat de afweging: "Is hier sprake van gebruikelijke zorg?" heeft plaatsgevonden.

3.4.2 Algemeen gebruikelijke voorziening

Een algemeen gebruikelijke voorziening is een voorliggende voorziening waarvan gebruik moet worden gemaakt als deze voorhanden is en in redelijkheid een oplossing biedt voor de zorgvraag van de zorgvrager.

Hierbij moet, onder andere, worden gedacht aan:

- ♦ boodschappendienst;

- ♦ crèche, kinderopvang, gastouder;
- ♦ alarmering;
- ♦ maaltijdservice;
- ♦ financieel-administratieve ondersteuning;
- ♦ hondenuitlaatdienst;
- ♦ klussendienst.

Maar ook het hebben van een wasdroger of vaatwasmachine kan als voorliggend worden gezien. Of het aanschaffen van een tweede stofzuiger om dan niet meer het apparaat de trap op en af te tillen, als dat een probleem zou zijn. Vanzelfsprekend dient ook hierbij rekening te worden gehouden met de (financiële) persoonskenmerken.

3.5 Sanering woning

Sanering in verband met ernstige vervuiling

In incidentele gevallen is bij een klant waarvoor hulp bij het huishouden is geïndiceerd sprake van een onwerkbaar situatie voor de hulpverlener. Veelal is dit van toepassing bij ernstige vervuiling van de woning. Een sanering van de woning is noodzakelijk om een hygiënische en werkbaar situatie te creëren. Voor deze sanering worden door diverse zorgaanbieders saneringsteams ingezet.

Indien er sprake is van vervuiling van de woning waardoor op basis van arbo-regelgeving een niet werkbaar situatie is ontstaan voor de verlener van de hulp bij het huishouden kan de woning worden gesaneerd, mits de situatie een gevolg is van de beperkingen die de betrokkene ondervindt. De kosten van deze sanering kunnen worden bekostigd vanuit de Wmo.

Hoofdstuk 4 Woonvoorzieningen

4.1 Algemene uitgangspunten

Een woonvoorziening is erop gericht de beperkingen die iemand in het normale gebruik van de woning ondervindt te compenseren. Het begrip 'normaal gebruik van de woning' houdt in dat mensen de normale (elementaire) woonfuncties moeten kunnen verrichten, zoals slapen, eten, lichaamsreiniging, het doen van essentiële huishoudelijke werkzaamheden, horizontale en verticale verplaatsingen binnen de woning, toegang tot de woning, de verzorging van kinderen.

Bij een verzoek tot woningaanpassing ligt het **primaat bij een financiële tegemoetkoming in verhuis- en inrichtingskosten** (artikel 4.6. van de verordening). Het beleid is er op gericht zo goed mogelijk gebruik te maken van de voorraad aangepaste woningen en de aanpassingskosten zoveel mogelijk te beperken.

In de eerste plaats dient bekeken te worden wat de kosten van de aanpassing zullen zijn. Indien het dure woningaanpassingen betreffen (grens leggen op € 7.500,-) dient met het primaat als volgt te worden omgegaan:

1. Afzetten van de aanpassingskosten van de huidige woonruimte tegen:
 - De tegemoetkoming in de verhuiskosten voor de persoon met beperkingen;
 - Het eventueel aanpassen van de nieuwe woning;
 - Het eventueel op verzoek van de gemeente vrijmaken van de beoogde aangepaste woning (tegemoetkoming aan achterblijvende gezinsleden na verbreken van band persoon met beperkingen-woning);
 - Een eventuele financiële tegemoetkoming voor huurderwing (artikel 4.14 van de verordening).
2. De sociale omstandigheden:
 - De mantelzorg die door de verhuizing wegvalt;
 - De afstand tot verschillende voorzieningen (winkels, ziekenhuis, bushalte e.d.);
 - Een opgebouwd sociaal netwerk;
3. Integrale afweging van verschillende Wmo-voorzieningen (met name vervoersvoorzieningen).
4. Werksituatie (met name de afstand tot het werk).
5. Woonlastenconsequenties van de verschillende opties. Hierbij moet ook rekening worden gehouden met de capaciteit van aanvrager om uit een oogpunt van kosten zelf in maatregelen te voorzien (artikel 4 lid 2 van de Wmo).
6. De noodzaak om een probleem snel op te lossen.
7. De bereidheid van de persoon met beperkingen om te verhuizen.

Als tot de conclusie wordt gekomen dat verhuizen geen optie is kan de woningaanpassing worden toegekend.

Indien een verhuizing wel tot de mogelijkheden behoort wordt de persoon met beperkingen bij besluit medegedeeld dat het primaat van verhuizing aan de orde is. De persoon met beperkingen zal dan, waar mogelijk met behulp van de gemeente, op zoek moeten naar een aangepaste of beter aanpasbare woning. Van de persoon met beperkingen wordt dan verwacht dat hij zich inschrijft bij de woningbouwverenigingen en actief zoekt naar een passende woning. Het afwijzen van een redelijk aanbod, kan leiden tot een afwijzing voor een woningaanpassing in de huidige woning.

Indien er tijdelijke aanpassingen in de huidige woning nodig zijn zal bekeken worden of die getroffen kunnen worden hetzij door inzet van artikelen uit de Thuiszorgwinkel, hetzij door bruikleenvoorzieningen door de gemeente.

Waar mogelijk zal de gemeente bemiddelen bij het vinden van een passende woning. In principe dient er binnen 6 maanden een andere woning te worden gevonden, wat inhoudt dat de persoon met beperkingen zich in ieder geval die 6 maanden inspant om die woning te vinden. Hierbij dient als volgt te worden gehandeld:

- De persoon met beperkingen dient zich in te schrijven bij woningbouwverenigingen.
- Hij/zij werkt actief mee aan het vinden van woonruimte en gaat, eventueel na overleg met de gemeente, in op aanbiedingen. Indien een persoon met beperkingen een redelijk aanbod weigert, wordt het verzoek tot woningaanpassing afgewezen.
- Indien tijdelijke maatregelen in de huidige woning noodzakelijk zijn, zal bekeken worden of die getroffen kunnen worden hetzij door inzet van artikelen uit de Thuiszorgwinkel, hetzij door bruikleenvoorzieningen door de gemeente.
- De persoon met beperkingen dient minimaal zes maanden actief te zoeken naar andere woonruimte.
- De gemeente zal proberen om waar mogelijk te bemiddelen bij de woningstichting om aan passende woonruimte te komen.

Indien het niet lukt om binnen de genoemde termijn een geschikte woning te vinden zal alsnog een woningaanpassing worden toegekend. Tijdens de wachttijd kan al wel de procedure voor de woningaanpassing in gang worden gezet. Indien, afhankelijk van de omstandigheden, een woningaanpassing toch sneller gerealiseerd moet worden, kan de wachttijd worden bekort. Een toegekende woningaanpassing kan altijd worden herzien indien een geschikte woonruimte beschikbaar komt en nog niet daadwerkelijk met de bouwactiviteiten is gestart. Reeds gemaakte kosten worden vergoed.

Indien een woning niet aanpasbaar is, zal verhuizing altijd aan de orde zijn. Indien een persoon met beperkingen verhuist **van een adequate naar een inadequate woning** kan hij niet voor een (nieuwe) woningaanpassing in aanmerking komen, tenzij er naar het oordeel van het college een gewichtige reden aan de verhuizing ten grondslag ligt. Een uitzondering kan ook gemaakt worden voor kleine aanpassingen in situaties waarin de verhuizing op grond van leeftijd of sociale omstandigheden gewenst of gebruikelijk is. Hierbij valt te denken aan ouderen die van een aangepaste woning verhuizen naar bijv. een aanleunwoning.

De financiële tegemoetkoming voor de woningaanpassing wordt pas definitief vastgesteld en uitbetaald indien de rekeningen zijn overgelegd. De aanpassing kan op een juiste uitvoering worden gecontroleerd (m.a.w. is het beoogde resultaat behaald). De financiële tegemoetkoming wordt uitbetaald aan de woningeigenaar of diegene die hij voor ontvangst gemachtigd heeft.

4.2 Verhuizing en inrichting

Naast de in 4.1 aangegeven algemene uitgangspunten en het feit dat in de verordening het primaat van verhuizing is weggelegd, volgen hieronder nog een aantal aandachtspunten indien tot de conclusie wordt gekomen dat verhuizing de goedkoopst compenserende oplossing is voor het woonprobleem van de persoon met beperkingen.

1. De verhuizing mag pas plaatsvinden nadat hiertoe door het college toestemming is verleend (artikel 4.3. onder h van de verordening).
2. De persoon met beperkingen verhuist vanuit en naar een woonruimte die geschikt is om het hele jaar door bewoond te worden (artikel 4.3 onder k van de verordening).

3. De persoon met beperkingen gaat niet voor het eerst zelfstandig wonen (artikel 4.3. onder j van de verordening).
4. De persoon met beperkingen verhuist niet naar een AWBZ-inrichting (artikel 4.3. onder l van de verordening).
5. In de te verlaten woonruimte worden ergonomische beperkingen ondervonden, tenzij het een verhuizing naar een ADL-woning betreft.
6. De verhuizing zou ook zonder handicap op grond van leeftijd, gezinssituatie of woonsituatie, als algemeen gebruikelijk worden beschouwd (artikel 4.3. onder b van de verordening). Hierbij valt te denken aan situaties dat iemand verhuist naar een aanleunwoning of een (service)flat en dat als een logische stap kan worden beschouwd in zijn levensfase.

Een tegemoetkoming in de verhuis- en inrichtingskosten kan gecombineerd worden met andere woonvoorzieningen zoals een woningaanpassing of een woonvoorziening van niet bouwkundige en woontechnische aard.

De uitbetaling vindt pas plaats als de persoon met beperkingen een schriftelijk bewijs kan overleggen dat hij/zij het nieuwe huurcontract heeft getekend en/of is ingeschreven in het bevolkingsregister op zijn/haar nieuwe adres.

De maximale financiële tegemoetkoming voor verhuis- en inrichtingskosten is vastgelegd in het besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente.

Verhuis- en inrichtingskosten bij verlaten van een aangepaste woning

Indien de persoon met beperkingen, die een met toepassing van de Wvg of Wmo aangepaste woning overlijdt of permanent naar een zorginstelling verhuist, dan kan aan de overblijvende partner en/of huisgenoten een tegemoetkoming in de verhuiskosten als hiervoor bedoeld worden toegekend. Hiermee wordt beoogd de aangepaste woning weer beschikbaar te krijgen voor een andere persoon met beperkingen (zie hierna onder revisiebeding). Dit kan echter, vanuit de gemeente, alleen op vrijwillige basis gebeuren. Het in het vooruitzicht stellen van een tegemoetkoming (en eventueel andere ondersteuning) kan echter in sommige gevallen iemand over de drempel helpen.

4.3 Woningaanpassing

Woningaanpassingen zijn bouwkundige of woontechnische ingrepen die gericht zijn op de compensatie van beperkingen die de persoon met beperkingen ondervindt bij het *normale* gebruik van de woonruimte (artikel 4.1. van de verordening). Het gaat om onroerende, dus aard- en/of nagelvaste, voorzieningen. Woningaanpassingen worden toegekend om de persoon met beperkingen in staat te stellen om de woning op normale wijze te gebruiken.

Bij iedere aanvraag moet gekeken worden naar de mogelijkheden die binnen het gezin (en woonruimte) aanwezig zijn. Van huisgenoten mag verwacht worden dat zij ook een aandeel leveren in het huishouden.

De aanpassing mag geen betrekking hebben op een hoger niveau dan het niveau van voorzieningen in de sociale woningbouw. Hiermee wordt bedoeld dat in luxere woningen de aanpassingen niet groter en duurder mogen zijn dan in de sociale woningbouw. Hierbij moet bijvoorbeeld gedacht worden aan een gevraagde aanpassing van de garage als deze voor de persoon met beperkingen niet direct noodzakelijk is.

Niet vergoed worden zaken die als algemeen gebruikelijk worden beschouwd. Welke zaken daartoe behoren hangt af van de maatschappelijke ontwikkelingen. Zaken die normaal in bijvoorbeeld bouwmarkten verkrijgbaar zijn, kunnen daartoe al snel worden beschouwd. Als algemeen gebruikelijk wordt in ieder geval beschouwd:

- ♦ Thermostatische en éénhendelmengkranen (m.u.v. lange hendel)
- ♦ Verhoogde toiletputten (alleen +6)
- ♦ Eenvoudige wandgrepen en beugels
- ♦ Centrale verwarming en thermostatische radiotorkranen
- ♦ Douchekop op glijstang
- ♦ Keramische kookplaat/inductie kookplaat
- ♦ Meterkast met meerdere groepen
- ♦ Deugdelijke zonwering
- ♦ Wasdroger
- ♦ Normale babyfoon/intercom

Het kan zijn dat de persoon met beperkingen een "luxere" of andere oplossing wenst voor de aanpassing dan de goedkoopst compenserende. Dit wordt toegestaan mits de persoon met beperkingen deze meerkosten voor eigen rekening neemt, de oplossing adequaat is en de beperkingen voldoende compenseert.

De **uitraasruimte** is een verblijfsruimte waarin een persoon met beperkingen die vanwege een gedragsstoornis ernstig ontremd gedrag vertoont, zich kan afzonderen of tot rust kan komen.

Het aanbrengen van een **traplift** wordt eveneens tot een woningaanpassing gerekend. Deze wordt aard- en nagelvast met de woning verbonden. Een traplift wordt in principe in bruikleen verstrekt. Bij beëindiging van het gebruik van de traplift wordt deze verwijderd door de leverancier en kan deze aangewend worden voor hergebruik.

De woningaanpassing kan ook een aanpassing **buitenshuis** betreffen als dit noodzakelijk is om de woning te kunnen betreden. Een aanpassing buitenshuis kan ook noodzakelijk zijn als gevolg van een Wmo-voorziening zoals een rolstoel of een scootmobiel. Te denken valt aan aanpassing van een berging, aanbrengen elektriciteit, verlagen stoep etc.

Bij een bouwkundige aanpassing kunnen voor tegemoetkoming in aanmerking komen (onder voorwaarden):

1. De aanneemsom (hierin begrepen de loon- en materiaalkosten) voor het treffen van de voorziening;
2. De risicoverrekening van loon- en materiaalkosten;
3. Het architectenhonorarium, inclusief btw, tot ten hoogste 10% van de aanneemsom. Alleen in die gevallen dat het noodzakelijk is dat een architect wordt ingeschakeld worden deze kosten subsidiabel geacht;
4. De leges voor zover deze betrekking hebben op het treffen van de voorziening;
5. De verschuldigde en niet verrekenbare of terugvorderbare omzetbelasting;
6. Renteverlies in verband met het verrichten van noodzakelijke betaling aan derden voordat de bijdrage is uitbetaald, voorzover dit verband houdt met de bouw dan wel het treffen van de voorziening;
7. De prijs van bouwrijpe grond indien noodzakelijk, als niet binnen de oorspronkelijke kavel gebouwd kan worden;
8. De door burgemeester en wethouders (schriftelijk) goedgekeurde kostenverhogingen, die ten tijde van de raming van de kosten redelijkerwijs niet voorzien hadden kunnen zijn;
9. De kosten in verband met noodzakelijk technisch onderzoek en door burgemeester en wethouders noodzakelijk geachte adviezen met betrekking tot het verrichten van de aanpassing;

10. De kosten van heraansluiting op openbare nutsvoorziening.

Voor de verhuurder geldt daarnaast dat de volgende kosten worden vergoed:

1. kosten voor het toezicht op de uitvoering, indien noodzakelijk, tot een maximum van 2% van de aanneemsom;
2. Ten hoogste 10% van de kosten die een verhuurder maakt ten behoeve van het treffen van een voorziening wordt gezien als administratiekosten en wordt vergoed, met een maximum tot €350,- en vanaf een minimum van €90,- (inclusief btw).

De procedure met betrekking tot een aanvraag woningaanpassing:

1. Na aanvraag wordt de indicatie gesteld en een programma van eisen opgesteld;
2. Zowel voor de indicatie als voor het opstellen van een programma van eisen kan de gemeente een beroep doen op derden zoals een medisch, ergonomisch of bouwkundig adviseur;
3. Door de gemeente worden de kosten voor de aanpassing voorlopig vastgesteld;
4. Indien de kosten duidelijk zijn wordt meteen toestemming gegeven om tot uitvoering over te gaan;
5. Indien het een grote woningaanpassing betreft (> €15.000,-) of een woningaanpassing waarvan de kosten niet precies vooraf te bepalen zijn, dient de eigenaar **twee** offertes in te dienen, of;
6. Kunnen de geraamde kosten gebaseerd worden op de gestandaardiseerde kostencalculatie, zoals deze wordt uitgevoerd op de afdeling WIZ;
7. De offertes worden beoordeeld of ter beoordeling aan de bouwkundig adviseur voorgelegd;
8. De gemeente geeft de eigenaar toestemming tot realisatie over te gaan conform het programma van eisen;
9. Indien de eigenaar-bewoner betalingen moet verrichten voordat de aanpassing gereed is kan een voorschot worden verstrekt;
10. De woningeigenaar moet de aanpassing zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk twaalf maanden, na de realisatie gereed melden, controle op de uitvoering van de voorziening moet mogelijk zijn;
11. De hoogte van de financiële tegemoetkoming wordt definitief vastgesteld;
12. Uitbetaling vindt plaats aan de woning eigenaar;
13. De te treffen voorziening moet toereikend verzekerd zijn. Het betreft de opstalverzekering die aangepast moet worden aan de aangebrachte voorzieningen en is voor rekening van de woningeigenaar.

Nadere afspraken met betrekking tot aanpassing van huurwoningen

1. Indien een huurwoning is aangepast met een bijdrage uit de Wet voorzieningen gehandicapten of de Wet maatschappelijke ondersteuning dan gelden de volgende hierover met de woningcorporaties gemaakte afspraken:
 - Indien de woning naar verwachting vrijkomt, dan meldt de woningcorporatie dit aan de gemeente; de gemeente beziet vervolgens of voor de aangepaste woning een kandidaatbewoner met een ergonomische beperking in aanmerking zou kunnen worden gebracht voor de betreffende woning.
 - De klantmanagers bewaken ook zelf wekelijks de lijst van vrijkomende woningen en beziet vervolgens of voor de woning een kandidaatbewoner met een ergonomische beperking in aanmerking zou kunnen worden gebracht voor de betreffende woning.
2. De woningcorporaties streven naar het opnemen van een revisiebeding in het huurcontract bij de nieuwe verhuur van woningen die ingrijpend zijn aangepast; hieronder wordt verstaan dat de woning zodanig is aangepast dat deze geschikt is voor bewoning door personen met een zware lichamelijke handicap (bijvoorbeeld rolstoelgebruiker) . De clausule houdt in dat als de band tussen de persoon met beperkingen en de woning wordt verbroken, het huurcontract kan worden

opgezegd. Daarna bestaat de mogelijkheid om deze aangepaste woning aan een andere persoon met beperkingen te kunnen toewijzen. De verhuurder zal daartegenover vervangende passende woonruimte moeten aanbieden. Het doel van deze clausule is te bereiken dat de aangepaste woningen ook daadwerkelijk worden bewoond door mensen met een beperking voor wie een dergelijke woning noodzaak is. Ook in het Burgerlijk Wetboek boek 7 artikel 264 is een bepaling opgenomen om specifieke woningen zoals rolstoelwoningen vrij te krijgen voor de doelgroep.

Indien op verzoek van de gemeente een aangepaste woning wordt vrijgemaakt ten behoeve van een Wmo-geïndiceerde persoon met beperkingen, wordt een financiële tegemoetkoming verstrekt. De gemeente creëert hiermee voor zichzelf een mogelijkheid om te bepalen in welke gevallen zij een financiële tegemoetkoming wel of niet rechtvaardig acht. De verordening biedt in artikel 4.2 eerste lid sub a de mogelijkheid om een voorziening voor de kosten van verhuizing en inrichting te verstrekken. Artikel 3.2 van het Besluit bepaalt de maximale hoogte van deze financiële tegemoetkoming.

De financiële tegemoetkoming wordt verstrekt aan de persoon die een aangepaste woning op verzoek van de gemeente vrijmaakt voor de doelgroep, nadat de partner met beperkingen niet meer woonachtig is in deze woning. Doel van deze bepaling is te bereiken dat de pijn van verhuizen naar een andere woning voor de overgebleven bewoner(s) in financieel opzicht enigszins wordt verzacht en te bevorderen dat de aangepaste woningen ook daadwerkelijk worden bewoond door mensen met een beperking voor wie een dergelijke woning noodzaak is.

4.3.1 Grote woningaanpassingen en restitutieregeling

Indien blijkt dat bij de woningaanpassing sprake is van een vergroting van de woning door een aan- of uitbouw zal eerst onderzocht moeten worden of de eigenaar/bewoner uit een oogpunt van kosten zelf in maatregelen kan voorzien (art. 4, lid 2 Wmo). Daarbij moet met name gedacht worden aan de kosten die op de aan- of uitbouw zelf betrekking hebben en uiteindelijk een meerwaarde van de woning opleveren. De kosten die betrekking hebben op aanpassingen in verband met de beperkingen kunnen dan voor rekening van de gemeente komen.

Bij een woningaanpassing zal in het onderzoek worden meegewogen in hoeverre de aanvrager vanuit het oogpunt van kosten in staat is bij te dragen aan de woningaanpassing. Is hij bijvoorbeeld in staat om (een deel van) de overwaarde op te nemen en in te zetten voor de aanpassing? (Verordening artikel 1.2, lid 2 onder d).

Een woonvoorziening in de vorm van een (ingrijpende) woningaanpassing kan resulteren in een waardevermeerdering van het pand; bij gelijkvloerse aan- of uitbouw neemt het woonvolume toe en daarmee kan de waarde van de woning stijgen. Dit gegeven vormt niet alleen grondslag om aan de aanvrager/woningeigenaar een eigen aandeel in rekening te brengen, maar ook om, ingeval van een vroegtijdige verkoop van de aangepaste woning een afschrijvingsregeling te hanteren.

Nu is er op zich niets mis met een waardevermeerdering, maar als beheerder van publieke gelden dient een gemeente hiermee zorgvuldig om te gaan en dient kapitaalvernietiging voorkomen te worden. Indien een huurder een aangepaste woning verlaat kan de woning met aanpassingen doorverhuurd worden aan een ander persoon met beperkingen. Bij een koopwoning zal dit principe meestal niet opgaan, maar zal een waardevermeerdering ten gunste van de verkoper komen en heeft de verstrekking niet meer het doel beperkingen te compenseren.

Een afschrijvingsregeling van 10% per jaar van de aanpassingskosten wordt gehanteerd bij verkoop van de woning binnen 10 jaar na aanpassing, verminderd met

het reeds betaalde eigen aandeel voor de verstrekking. Om rechtsongelijkheid te voorkomen en omdat het doel is grote uitgaven beter te beheersen, geldt deze regeling voor aanpassingen vanaf een bedrag van €15.000,-. Vanaf dit bedrag spreken we van een grote woningaanpassing.

Het terug te betalen deel kan, wanneer er niet vrijwillig wordt terugbetaald, worden teruggevorderd op basis van artikel 7.8, lid 6 verordening.

4.3.2 Grote woningaanpassingen en draagkracht

In de wet staat in artikel 4, lid 2 het volgende vermeld: *Bij het bepalen van de voorzieningen houdt het college van burgemeester en wethouders rekening met de persoonskenmerken en behoeften van de aanvrager van de voorzieningen, waaronder verandering van woning in verband met wijziging van levensituatie, alsmede met de capaciteit van de aanvrager om uit een oogpunt van kosten zelf in maatregelen te voorzien.*

“de capaciteit van de aanvrager om uit het oogpunt van kosten zelf in maatregelen te voorzien” wordt niet verder gespecificeerd. Vrij vertaald komt het neer op het hebben van kapitaal waarmee zelf voor een compenserende oplossing gezorgd kan worden.

De eigen bijdrage is, nadat er een toekenning heeft plaatsgevonden, de wettelijk aangewezen manier om draagkracht naar inkomen te laten gelden. Voor woonvoorzieningen (onroerende zaken) is er bepaald dat er maximaal 39 perioden een eigen bijdrage mag worden geïnd. Bij “grote” woningaanpassingen wordt dan vaak slechts een gedeelte van de aanpassingskosten gedekt via deze draagkrachtmeting. Ondanks het (sterke) vermoeden van voldoende draagkracht in bepaalde gevallen, onder meer gebonden in een eigen woning. Bij koopwoningen kan sprake zijn van overwaarde, dat in voorkomende gevallen als beschikbaar kapitaal is op te nemen. Bijvoorbeeld in de vorm van een 2^e hypotheek. In dat geval is er sprake van een grotere draagkracht dan alleen uit inkomen. Deze draagkracht is te zien als een mogelijkheid voor het toepassen van de hierboven beschreven zinsnede uit de wet. De wetgever laat deze mogelijkheid (vooralsnog) open. Wat nadrukkelijk niet mogelijk is, is het meewegen van het vermogen bij het bepalen van een eigen bijdrage, anders dan de inkomsten uit vermogen (box 3).

De breedste schouders dragen de zwaarste lasten is een uitspraak die past in het licht van het gestelde in artikel 4, tweede lid van de wet. Het meewegen van beschikbaar vermogen uit de woning is hiervan dan een logisch uitvloeisel.

Er bestaan rond het invoeren van een dergelijke regeling nog te veel juridische onzekerheden waarop eerst een antwoord moet komen. Landelijk wordt deze discussie volop gevoerd. Tot de tijd dat er meer zekerheid is en de regeling ingepast kan worden, zonder af te doen aan de basisprincipes uit de Wmo of aan rechtsgelijkheid, kiest gemeente Veldhoven ervoor om voorlopig nog niets op te nemen in de verordening hierover.

4.4 Het bezoekbaar maken van een woning.

Indien de persoon met beperkingen zijn hoofdverblijf heeft in een AWBZ-inrichting en regelmatig een bepaalde woning in de gemeente Veldhoven bezoekt, kan eenmalig een financiële tegemoetkoming worden verstrekt ten behoeve van het **bezoekbaar maken van één woonruimte** (art 4.7. lid 1 van de verordening). Onder bezoekbaar wordt verstaan dat het bereiken en gebruiken van de woonruimte, de woonkamer en één toilet mogelijk is (art. 4.7 lid 2 van de verordening).

Aanvullende voorwaarden zijn:

- a) De gemeente waar de persoon met beperkingen zijn/haar hoofdverblijf heeft, heeft verklaard dat haar niet bekend is dat ten behoeve van de persoon met beperkingen reeds eerder een woning bezoekbaar is gemaakt;

b) Er is toestemming van de eigenaar.

Het bezoekbaar maken kan ook bestaan uit het verstrekken van een eenmalige financiële tegemoetkoming voor de aanschaf van (een) roerende woonvoorziening(en) (bijvoorbeeld een toiletstoel of tillift). De onderhoudskosten voor een dergelijke voorziening komen ten laste van de gebruiker.

De maximale financiële tegemoetkoming is vastgelegd in het besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Veldhoven.

4.5 Verhuizing vanuit een andere gemeente

Een persoon met beperkingen die zijn **hoofdverblijf** heeft in een **andere gemeente** kan een woningaanpassing vragen voor een nog te betrekken woning in de gemeente. Bij een dergelijke aanvraag voor woningaanpassing zal beoordeeld moeten worden of er sprake is van een verhuizing die passend is bij de omstandigheden van de persoon, zoals een normale wooncarrière of om medische redenen. Daarnaast is het aan de aanvrager om, bijvoorbeeld middels een gedegen onderbouwd ergonomisch advies, aannemelijk te maken dat de te verlaten woning niet adequaat is. (op basis CRvB 26-05-2010, nr. 08/6253 Wmo en [Rechtbank Zutphen 21-10-2009, nr. 09/279 Wmo](#))

4.6 Stopzetting woningaanpassing

Indien na toekenning van een woningaanpassing doch vóór de gereedmelding van de woningaanpassing de relatie tussen de persoon met beperkingen en de woning niet meer aanwezig is (verhuizing, overlijden e.d.), wordt de toegekende bijdrage herzien. De mate van herziening is afhankelijk van het stadium waarin de woningaanpassing verkeert en de reeds aangegane en niet meer te annuleren verplichtingen. Eventuele reeds aangegane verplichtingen of betalingen (bijvoorbeeld leges, architectenhonorarium) worden vergoed.

Controle na gereedmelding

Voorwaarden voor uitbetaling:

1. Na de voltooiing van de werkzaamheden (uiterlijk binnen 12 maanden na het verlenen van de toestemming voor het aanpassen van de woning), verklaart degene aan wie de financiële tegemoetkoming wordt uitbetaald aan het college dat de werkzaamheden zijn voltooid en dat is voldaan aan de voorwaarden waaronder de financiële tegemoetkoming is verleend;
2. Indien er controle van de aanpassing plaatsvindt wordt de door burgemeester en wethouders aangewezen personen toegang verstrekt tot de woonruimte waar de woningaanpassing wordt verricht, zij krijgen inzicht in bescheiden en tekeningen en krijgen de gelegenheid tot controle van de woningaanpassing;
3. Degene aan wie de financiële tegemoetkoming wordt uitbetaald dient gedurende een periode van vijf jaren alle rekeningen en betalingsbewijzen met betrekking tot de werkzaamheden voor controle beschikbaar te houden.

4.7 Woonvoorzieningen van niet-bouwkundige of woontechnische aard

Een woonvoorziening van niet-bouwkundige of woontechnische aard is een woonvoorziening die niet aard- en/of nagelvast is. Dit is een zogenaamde roerende voorziening.

Roerende woonvoorzieningen kunnen onderverdeeld worden in drie categorieën:

1. Financiële tegemoetkoming voor woningsanering;

2. Losse woonvoorzieningen zoals douchestoelen, patiëntenliften (te verstrekken als persoonsgebonden budget, voorziening in natura of financiële tegemoetkoming);
3. Vervangen gewone vloerbedekking door rolstoelvast tapijt in de woonkamer.

Ad 1:

Een persoon met beperkingen kan in aanmerking komen voor een financiële tegemoetkoming voor **woningsanering** die als gevolg van allergie of COPD noodzakelijk is.

De noodzaak voor het verstrekken van een tegemoetkoming, wordt mede in relatie tot het levenspatroon en de leefregels, de gehele woninginrichting en ventilatiemogelijkheden en gedrag bepaald. Verwacht wordt dat de persoon met beperkingen (of diens verzorger) zich in het vervolg bij de aanschaf van nieuwe materialen aan het programma van eisen voor de woninginrichting zal houden. Ook mag verwacht worden dat betrokkene zelf maatregelen treft ter voorkoming van klachten. Voor sanering komen zowel de woonkamer als de slaapkamer in aanmerking.

In de regel kan een tegemoetkoming worden verstrekt indien:

- De persoon met beperkingen niet tevoren had kunnen weten dat allergie, astma of COPD zou ontstaan of verergeren;
- Vervanging van het artikel medisch gezien op zeer korte termijn noodzakelijk is.

Geen tegemoetkoming wordt verstrekt indien:

- Het treffen van een voorziening niet tot verbetering van de situatie van de patiënt leidt;
- De persoon met beperkingen bij aanschaf van het artikel redelijkerwijs had kunnen weten dat hij overgevoelig op bepaalde stoffen reageert;
- De te vervangen artikelen ouder zijn dan zeven jaar. Er is dan sprake van een normale vervanging. Indien de artikelen jonger zijn dan zeven jaar is de tegemoetkoming afhankelijk van de afschrijvingsperiode en wel als volgt:
 - 100% als het artikel nog geen jaar oud is;
 - 85% als het artikel tussen een en twee jaar oud is;
 - 70% als het artikel tussen twee en drie jaar oud is;
 - 55% als het artikel tussen drie en vier jaar oud is;
 - 40% als het artikel tussen vier en vijf jaar oud is;
 - 25% als het artikel tussen vijf en zes jaar oud is;
 - 10% als het artikel tussen zes en zeven jaar oud is.

In aanmerking voor tegemoetkoming komen:

- Vloerbedekking
- Overgordijnen en vitrage

Tegemoetkomingen worden verstrekt conform de bijstandsnormeringen. De NIBUD prijzengids kan als richtlijn dienen voor de bepaling van de hoogte van de financiële tegemoetkoming.

Ad 2:

Losse woonvoorzieningen kunnen in natura als financiële tegemoetkoming of als pgb worden verstrekt. Bij een verstrekking in natura kan gekozen worden voor een verstrekking in eigendom (i.p.v. bruikleen) als te verwachten is dat de kosten van bruikleen hoger zijn dan de verstrekking in eigendom.

Ad 3:

Vervanging van gewone vloerbedekking door rolstoelvasttapijt vindt in de regel alleen plaats in de woonkamer. Indien de te vervangen vloerbedekking ouder is dan zeven jaar is er sprake van normale vervanging en wordt geen tegemoetkoming toegekend.

4.8 Onderhoud, keuring en reparatie

Het gaat hier om onderhoud, keuring en reparatie van woonvoorzieningen die verstrekt zijn op grond van de Wmo, Wvg, het BGSHG of de RGSHG. Vooral kostbare woonvoorzieningen (m.n. mechanische en elektrische voorzieningen) komen in aanmerking vanwege de verlengde levensduur en de grotere veiligheid.

Voorwaarden om in aanmerking te komen voor de voorziening:

- De woonvoorziening is in het kader van de Wmo, Wvg, het BGSHG of de RGSHG verleend (art. 4.15 Verordening).
- De persoon met beperkingen bewoont ten tijde van het onderhoud, de keuring of de reparatie de woonruimte als hoofdverblijf.
- De reparatie is nodig als gevolg van omstandigheden die niet aan de aanvrager zijn toe te rekenen.

De eigenaar van de woonruimte of gemachtigde ontvangt de financiële tegemoetkoming. Voor de hoogte van de financiële tegemoetkoming wordt aangesloten bij de jaarlijks door de VNG geadviseerde bedragen. Reparaties aan verstrekte woonvoorzieningen worden volledig vergoed, tenzij de reparatie het gevolg is van opzet, grove schuld of ernstige nalatigheid.

4.9 Kosten i.v.m. tijdelijke huisvesting

Als de persoon met beperkingen tijdens het aanpassen van zijn huidige woonruimte niet in de woonruimte kan verblijven, dan kan hij/zij een tegemoetkoming in de dubbele woonlasten krijgen als hij/zij tijdelijk naar een andere woonruimte moet uitwijken (art 4.13 vld 1 onder a van de verordening). Daarnaast kan het noodzakelijk zijn de te verlaten woonruimte langer aan te houden in verband met de aanpassing van de door de persoon met beperkingen nog te betrekken woonruimte (art. 4.13 lid 1 onder a van de verordening).

De kosten worden gemaakt in verband met:

- a) het tijdelijk betrekken van een zelfstandige woonruimte;
- b) het tijdelijk betrekken van een niet zelfstandige woonruimte
- c) het langer moeten aanhouden van de te verlaten woonruimte.

Wanneer een woningaanpassing wordt toegekend voor een woning in onze gemeente en de persoon met beperkingen vanuit een andere gemeente komt, worden eventuele dubbele woonlasten in verband met de aanpassing, conform onze regeling, vergoed.

Financiële tegemoetkoming:

De hoofdbewoner van de woonruimte krijgt de financiële tegemoetkoming. Deze bestaat uit een tegemoetkoming voor de kosten van de tijdelijke woonruimte. Kosten kunnen bestaan uit huurkosten, hypotheekrente, extra kosten nutsvoorzieningen e.d.). De kosten kunnen maximaal het bedrag per maand genoemd in artikel 13 lid 1 onder a van de Wet op de huurtoeslag bedragen.

De maximale termijn is zes maanden (art. 4.13 lid 1 van de verordening)

4.10 Huurderving

Bij het verbreken van de band tussen een aangepaste woning en de persoon met beperkingen(verhuizing/overlijden) kan deze woning voor hergebruik beschikbaar komen. Een tegemoetkoming in de kosten van huurderving kan worden verstrekt aan de eigenaar van een aangepaste woning in afwachting van een kandidaat (art. 4.14 van de verordening). Het is mogelijk dat de woning niet onmiddellijk opnieuw door een persoon met beperkingen in gebruik kan worden genomen, hetzij omdat hiervoor (nog) geen gegadigde is, hetzij omdat de woning nog enigermate aangepast dient te worden aan de belemmeringen van de nieuwe bewoner (art. 1.2, lid 1 verordening). Van een aangepaste woonruimte die voor een gehandicapte behouden moet blijven kan sprake zijn als er aanzienlijke aanpassingen zijn aangebracht (zoals uitgebreid aangepaste natte cel, traplift) maar ook als de woning, gelet op zijn aard, bijzonder geschikt is voor gehandicapten bijvoorbeeld vanwege rolstoeltoegankelijkheid.

Financiële tegemoetkoming

De eigenaar van de woonruimte krijgt de financiële tegemoetkoming.

De tegemoetkoming is gelijk aan de kale huur van de woonruimte met een maximum van het in art. 4.14 lid 2 van de verordening genoemde bedrag.

De tegemoetkoming wordt maximaal 6 maanden verstrekt.

De eerste maand komt niet in aanmerking voor een tegemoetkoming.

4.11 Aanpassingen van woonwagens en woonschepen

De uitgangspunten en de gevallen waarin een voorziening aan een woonwagen of een woonschip kan worden aangebracht zijn in principe gelijk aan die van woningen.

Gezien de kenmerken van deze woonruimten worden er nadere voorwaarden gesteld (art. 4.8 van de verordening). Indien de technische levensduur van de woonwagen of woonschip minder is dan vijf jaar, dan wel de standplaats van de woonwagen binnen 5 jaar voor opheffing in aanmerking komt, wordt geen volledige vergoeding verstrekt. De maximale vergoeding in een dergelijke situatie is terug te vinden in artikel 3.5. van het Besluit maatschappelijke ondersteuning.

Financiële tegemoetkoming

De tegemoetkoming wordt verstrekt aan de eigenaar van de woonwagen of het woonschip.

Hoofdstuk 5 Vervoersvoorzieningen

Inleiding

Het lokaal verplaatsen per vervoermiddel is de mogelijkheid om in de eigen woon- en leefomgeving te gaan en staan waar men wil. Er wordt gesproken over lokaal verplaatsen, waarbij gedacht moet worden aan verplaatsingen in een straal van 15 tot 20 kilometer rond de woning. Buiten dit gebied kan gebruik worden gemaakt van de mogelijkheden van het boven-regionale vervoer, dat Valys in opdracht van het ministerie van VWS verricht.

Een eventueel collectief vervoersysteem kan de prioriteit hebben, waarbij de keuze voor een persoonsgebonden budget beperkt kan worden, mits men rekening houdt met de persoonskenmerken en behoeften van de aanvrager.

Er wordt geen onbeperkte kostenloze vervoermogelijkheid aangeboden. Net als voor personen zonder beperkingen geldt, dient men voor het vervoer een bijdrage te betalen in de vorm van een tarief. Dit tarief is hoger indien het verzamelinkomen meer dan 1,5 maal het norminkomen bedraagt.

Als er na het optreden van beperkingen geen sprake is van een andere situatie op vervoersgebied dan daarvoor (men heeft al jaren een auto en is gewend daar alles mee te doen), dan zal er geen noodzaak zijn te compenseren omdat er geen probleem is of omdat men het zelf kan oplossen. Dat kan anders zijn indien door het optreden van de beperkingen ook het inkomen daalt.

Afwegingskader

- * Om voor een individuele voorziening in aanmerking te komen zal er eerst worden nagegaan of in het gesprek alle mogelijke alternatieven al zijn beoordeeld.

- * Als de compensatieplicht geldt, dan zal allereerst gekeken worden waar de vervoersbehoefte van de aanvrager/betrokkene uit bestaat.

- * Aan de hand van deze vervoersbehoefte zal beoordeeld worden of deze behoefte bij een persoon met een maximale loopafstand van 800 meter ingevuld kan worden met een systeem van collectief vraagafhankelijk vervoer. Hierbij wordt rekening gehouden met de persoonskenmerken en behoeften van de persoon met beperkingen.

- * Met een systeem voor collectief vervoer of met een andere individuele voorziening dient tenminste een afstand van 1500 - 2000 km per jaar te kunnen worden afgelegd.

- * Bij personen met een uiterst beperkte loopafstand zal beoordeeld worden of naast een voorziening als collectief vervoer ook nog een voorziening verstrekt moet worden voor de zeer korte afstand.

- * Zou er in natura een voorziening vanuit het depot verstrekt worden, omdat er een geschikte voorziening aanwezig is, dan zal het bedrag van het persoonsgebonden budget op deze depotvoorziening gebaseerd worden. Daarbij wordt rekening gehouden met de nog resterende afschrijvingsperiode bij het bepalen van de hoogte van het bedrag.

- * Met de positie van mantelzorgers kan rekening worden gehouden bij het bepalen van de vervoersvoorziening.

Zo kan het noodzakelijk zijn dat de mantelzorger mee wordt vervoerd (vanwege de noodzaak tijdens het vervoer in te grijpen) zodat het vervoer van de mantelzorger als noodzakelijke (medisch) begeleider gratis plaats vindt. In deze gevallen kan ook het vervoer van de mantelzorger van en naar het ophaalpunt van de persoon met beperkingen voor tegemoetkoming in aanmerking komen.

5.1 Algemeen

Een persoon met beperkingen kan in aanmerking komen voor een vervoersvoorziening, in de vorm van een natura-verstrekking, een persoonsgebonden budget of een financiële tegemoetkoming, ter compensatie van beperkingen bij het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel. Van een beperking is geen sprake bij een

incidenteel verplaatsingsprobleem. De persoon met beperkingen moet in staat worden gesteld zijn wezenlijke sociale contacten te onderhouden, boodschappen te kunnen doen en deel te kunnen nemen aan sociale en culturele activiteiten. In de verordening wordt gesproken over verplaatsingen in het kader van het 'leven van alledag' in de directe woon- en leefomgeving (art. 5.5 van de verordening).

Aspecten die bij de beoordeling van de aanvraag voor een eventuele selectie van een verplaatsingsmiddel een rol spelen zijn:

- de ondervonden beperkingen;
- het verplaatsingsmotief van de persoon met beperkingen;
- de verplaatsingsbestemming;
- de frequentie van verplaatsen;
- de wijze van verplaatsen.

Bij bovengenoemde afwegingen speelt ook de leeftijd van de persoon met beperkingen een rol. Kinderen en jong volwassenen hebben een ander verplaatsingsgedrag en een andere verplaatsingsbehoefte dan ouderen. Bij de keuze van de voorzieningen dient hier ook rekening mee gehouden te worden.

Naast het vervoer in de directe woon- en leefomgeving kan er sprake zijn van weekend-vervoer voor bewoners van een AWBZ erkende instelling. De verplichting van de gemeente om in het kader van de Wmo een compensatie te bieden is niet anders dan de zorgplicht die de gemeente had onder de Wvg.

Een vervoersvoorziening in natura of pgb wordt niet verstrekt indien de persoon met beperkingen zich kan verplaatsen met een algemeen gebruikelijk middel.

Als algemeen gebruikelijk wordt in ieder geval beschouwd:

- spartamet;
- elektrisch aangedreven fiets;
- fiets met trapondersteuning;
- automatische transmissie;
- bromfiets- scooter;
- ligfiets.
- een auto indien het inkomen van de persoon met beperkingen meer bedraagt dan het inkomen zoals genoemd in artikel 5.4 eerste lid van de verordening.

Een persoon met beperkingen kan voor een vervoersvoorziening in aanmerking worden gebracht, wanneer aantoonbare beperkingen het gebruik van het openbaar vervoer onmogelijk maken (art. 5.3 onder a van de verordening).

Aspecten die hierbij een rol spelen zijn:

- de mogelijkheid van de persoon met beperkingen om binnen redelijke tijd lopend met gebruik van een loophulpmiddel een afstand van circa 800 meter af te leggen of;
- de dichtstbijzijnde opstapplaats voor een openbare vervoersvorm te bereiken;
- belemmeringen bij het vervoer zelf, zoals het in- en uitstappen, het zitten, het zich staande kunnen houden bij het weggrijpen of afremmen.

Uitzonderingen zijn:

- a. woon-werkverkeer (woon-werkverkeer wordt geregeld door het UWV, ook als het gaat om de combinatie van woon-werkverkeer en leefvervoersvoorziening);
- b. ziekenvervoer (van en naar medische behandelaars, voor zover vergoed door de Zvw);
- c. leerlingenvervoer.

Collectief vraagafhankelijk vervoer

Op grond van de verordening wordt uitgegaan van het primaat van collectief vervoer (art. 5.2 verordening). Het collectief vraagafhankelijk vervoer is een natura verstrekking waarvoor in principe geen pgb, als alternatief, mogelijk is. Als deelname aan het CVV niet mogelijk, dan wel onvoldoende is kunnen andere vervoersvoorzieningen worden afgewogen.

Verplaatsing in de directe woonomgeving

Indien de persoon met beperkingen zich ook niet in zijn directe woonomgeving kan verplaatsen en geen mogelijkheid heeft zich met een algemeen gebruikelijk middel te verplaatsen (bijvoorbeeld met een auto, een fiets, een elektrische fiets, spartamet of andere verplaatsingsmiddelen), kan gelet op zijn beperkte loopafstand ook een vervoersvoorziening voor de directe woonomgeving worden toegekend. Het collectief vervoersysteem is immers minder geschikt voor de hele korte afstanden. Het kan onder meer gaan om een open elektrische buitenwagen, (elektrische (buiten)rolstoel en scootmobiel) of een ander verplaatsingsmiddel (bijvoorbeeld een driewielersfiets). Toekenning van een voorziening genoemd in artikel 5.2 lid 1 onder d, g, h en i van de verordening is slechts mogelijk indien een persoon met beperkingen een uiterst beperkte mobiliteit heeft (er wordt in dit kader ook wel een afstand van maximaal 100 m. genoemd). Hierbij wordt aangesloten bij relevante jurisprudentie. In het geval van uiterst beperkte mobiliteit wordt de belanghebbende geacht in feite voor vrijwel iedere verplaatsing buitenshuis op een al dan niet gemotoriseerd vervoermiddel voor de korte afstand (100 tot 500 meter) te zijn aangewezen.

Het doel van de vervoersvoorziening is het leveren van een bijdrage in de vervoersbehoefte van de persoon met beperkingen. Niet in alle vervoersbehoeften of vervoerskosten hoeft te worden voorzien. Welke vervoersbehoefte bestaat, is van persoon tot persoon verschillend. Er moet dus sprake zijn van regelmatige verplaatsingen, niet van incidentele bezoeken. Daarbij kan er van worden uitgegaan dat voor bewoners van een AWBZ-instelling in een aanzienlijk gedeelte van hun bestemmingen in het kader van het leven van alledag is voorzien. Bij het onderzoek dient dit bekeken te worden. In het kader van het collectief vervoersysteem is de woon- en leefomgeving afgebakend door een aantal openbaar vervoerszones. Kosten voor bovenregionaal vervoer worden slechts vergoed indien de persoon met beperkingen geen gebruik kan maken van het hiervoor bestemde landelijk systeem (Valys) en het vervoer noodzakelijk is omdat het gaat om bezoek aan een wezenlijk contact buiten de directe woon- en leefomgeving van de persoon met beperkingen dat alleen onderhouden kan worden door persoonlijk bezoek van de persoon met beperkingen en wanneer het wegvallen van dat contact zou leiden tot vereenzaming.

Indien sprake is van bovenregionaal vervoer, dan kan hiervoor Taxbus worden ingeschakeld. In dat geval wordt er in principe het commerciële tarief berekend, wat veelal aanzienlijk duurder uitvalt dan het gebruik van Valys. In het contract dat Veldhoven heeft met Taxbus is dit bovenregionaal vervoer voor inwoners van Veldhoven geregeld.

De vervoersvoorzieningen op grond van de Verordening kan bestaan uit:

1. een collectief systeem van aanvullend al dan niet openbaar vervoer;
2. een voorziening in natura;
3. een persoonsgebonden budget;
4. financiële tegemoetkoming

Het is mogelijk een combinatie van voorzieningen te verstrekken, tenzij anders vermeld (art. 5.2. lid 1 van de verordening).

Vervoer voor bewoners in een AWBZ instelling

Voor personen met beperkingen die verblijven in een AWBZ-instelling geldt (Regeling sociaal vervoer AWBZ-instellingen) dat buiten de werkingssfeer van de Wmo de vervoerssoorten blijven die vanuit de AWBZ dan wel het Besluit Zorgverzekering vergoed worden:

- Vervoer dat past in de behandeling/therapie;
- Vervoer naar dagbehandeling in verpleeghuizen en dagopvang in verzorgingshuizen, onder meer in het kader van substitutieprojecten;
- Vervoer van door de instelling georganiseerde recreatieve activiteiten;
- Vervoer dat noodzakelijk is voor de opname in de instelling en bij ontslag uit de instelling;
- Vervoer vanuit de instelling naar een ziekenhuis of therapeut.

De gemeente blijft wel verantwoordelijk voor vervoersvoorzieningen ten behoeve van deelneming aan het maatschappelijk verkeer van de in de gemeente woonachtige personen met beperkingen. Bewoners van AWBZ-instellingen kunnen in aanmerking komen voor deelname aan het CVV.

Een apart probleem voor de inwoners van AWBZ instellingen is het zogenaamde *weekendvervoer*. Indien een persoon met beperkingen voor het onderhouden van wezenlijke contacten aangewezen is op vervoer naar een locatie buiten de regio kan het zijn dat er een tegemoetkoming in de kosten moet worden verstrekt. Dit geldt alleen als er voor bovenregionaal vervoer geen gebruik kan worden gemaakt van Valys.

Indien de inwoner van een AWBZ instelling is aangewezen op een vergoeding van de gemeente voor het onderhouden van zijn contacten buiten de regio moet het volgende worden overwogen:

- In welke mate moet de persoon met beperkingen in de gelegenheid worden gesteld om contacten buiten de regio te bezoeken, ervan uitgaande dat diegene met wie contact wordt onderhouden ook de persoon met beperkingen in de instelling opzoekt. De helft van het aantal noodzakelijke bezoeken komt dan voor rekening van de gemeente.
- In hoeverre is de persoon met beperkingen in staat om alleen te reizen of is begeleiding bij het vervoer nodig. Als begeleiding nodig is dan moet beoordeeld worden of van de begeleider verwacht kan worden dat hij met het openbaar vervoer naar de instelling komt om met de persoon met beperkingen mee te reizen. Zo ja, dan kan 2 x de enkele reisafstand worden vergoed, zo nee dan moet de enkele reisafstand 4 x worden vergoed.
- Reiskosten worden op basis van het aantal kilometers vergoed conform de vergoedingen voor medisch ziekenvervoer in het besluit Zorgverzekering.

Om tot een goede indicatie te komen dient een deskundige (klantmanager, CIZ, behandelend arts, psycholoog, psychiater), vast te stellen of er sprake is van wezenlijke noodzakelijke contacten buiten de instelling, die alleen door persoonlijk bezoek kunnen worden onderhouden en zonder welke vereenzaming of sociaal isolement optreedt.

5.2 Vormen van vervoersvoorzieningen

5.2.1 Een algemene vervoersvoorziening

Een algemene vervoersvoorziening is een voorziening waarvan de persoon met beperkingen op een simpele wijze gebruik kan maken. De gemeente kent op dit moment nog geen algemene vervoersvoorziening. Het inrichten van bijvoorbeeld scootmobielpools wordt overwogen.

5.2.2 Het collectief vraagafhankelijk vervoersysteem

De gemeente kent het primaat van collectief vervoer. Eerst zal gekeken moeten worden of de persoon met beperkingen gebruik kan maken van collectief aanvullend al dan niet openbaar vervoer. Als een persoon met beperkingen niet van een dergelijk systeem gebruik kan maken of als het systeem onvoldoende tegemoet komt aan de vervoersbehoeften, zijn andere voorzieningen mogelijk. Het is in principe niet mogelijk om in plaats van het CVV een pgb (vervoerskostentegemoetkoming) te ontvangen.

Het collectief vervoer wordt verzorgd door Taxibus. De systeemkenmerken zijn te vinden in het bestek en het contract. Globaal kan het systeem als volgt worden omschreven:

1. afhankelijk van het inkomen betaalt een reiziger een hoog of laag tarief. De inkomensgrens ligt op 1,5 maal het norminkomen (Besluit MO Veldhoven artikel 6.3);
2. het hogere tarief bedraagt 3 maal het standaard tarief dat wordt gehanteerd;
3. het vervoersgebied omvat 5 zones vanaf de woonplaats van de persoon met beperkingen, inclusief eventuele zones in België. Voor de inwoners van de gemeente Veldhoven zijn geen specifieke puntbestemmingen genoemd;
4. per zone wordt het geldende tarief in rekening gebracht + één zone in verband met het zogenaamde opstaptarief. Met een daartoe geïndiceerde persoon met beperkingen reist de medisch begeleider gratis mee. Iedere persoon met beperkingen kan zich laten vergezellen door een sociaal begeleider die voor het vervoer dezelfde prijs betaalt als de persoon met beperkingen. Er worden voor deze begeleider geen extra strippen afgeschreven;
5. er kunnen per jaar in principe niet meer dan 700 zones verreden worden;
6. de toekenning gaat in op de dag dat de persoon met beperkingen bij de vervoerder is aangemeld en wordt beëindigd op de dag waarop het recht daadwerkelijk eindigt;
7. ritten kunnen aangevraagd worden via een gratis telefoonnummer;
8. ritten worden uitgevoerd met een marge van 15 minuten vóór en na de afgesproken tijd. Er kunnen ook prioriteitsritten worden gereden: er is dan een vaste aankomsttijd met een marge van 15 minuten vóór de aankomsttijd;
9. rolstoelen en scootmobielen kunnen gratis mee vervoerd worden;
10. de taxichauffeur begeleidt de persoon met beperkingen van deur tot deur.

Gezinspas

In zijn algemeenheid worden gehandicapte kinderen tussen 4 en 13 jaar met een eigen vervoersbehoefte (de vervoersbehoefte van kinderen tot 4 jaar valt altijd samen met de vervoersbehoefte van de ouder) begeleid bij het reizen. Hoewel de begeleiding

van het gehandicapte kind ook door de chauffeur zou kunnen geschieden, wordt het redelijk geacht dat de ouder(s) gezamenlijk met het gehandicapte kind en diens broers/zussen kan/kunnen reizen. Dit geldt ook voor de gehandicapte ouder tot wiens gezin een of meer kinderen jonger dan 13 jaar behoren. Aan deze gezinnen kan een "gezinspas" worden toegekend, zodat ouders en kinderen gezamenlijk met het CVV kunnen reizen.

Bijzonderheden en uitzonderingen

Het primaat voor CVV is in Veldhoven niet van toepassing voor persoon met beperkingen die nog niet de leeftijd van 16 jaar hebben bereikt. Deze uitzondering is in Veldhoven vastgesteld op grond van het feit dat CVV in zijn algemeenheid niet geschikt is voor het vervoer van het kind. Deze vervoersvorm kan niettemin worden toegekend indien deze voorziening, gelet op de vervoersbehoefte, het vervoerspatroon en de wens van de persoon met beperkingen, als goedkoopst/compenserend kan worden aangemerkt.

Het CVV vervoer is vooral bedoeld voor het aangaan en onderhouden van sociale contacten. Het vervoer is niet bedoeld voor woon-werkverkeer of regelmatig bezoek van artsen, therapeuten en dergelijke. Gebruik van het CVV voor deze doeleinden wordt, gelet op de beperkingen die de ziektekostenverzekeraar daaraan stelt, toegelaten, maar kan geen reden zijn om extra zones op jaarbasis toe te kennen. Een uitzondering hierop kan zijn wanneer aangetoond wordt of het aannemelijk is dat dit vervoer te bestempelen is als vervoer van alledag. Dit houdt in dat deze persoon minstens eenmaal per week deze bestemming heeft en dit niet op een andere manier kan worden gefinancierd of opgelost.

5.3 Een vervoersvoorziening in natura of als pgb

Als het collectief vervoerssysteem of een algemene vervoersvoorziening niet compenserend is dan wel onvoldoende de beperkingen compenseert, kan een andere vervoersvoorziening in natura of als pgb worden verstrekt.

Voor alle vervoersvoorzieningen, zowel in natura, pgb of financiële tegemoetkoming is ingevolge artikel 2.5 en artikel 2.6 van de verordening een eigen bijdrage/eigen aandeel verschuldigd, tenzij anders is bepaald in de verordening.

5.3.1 Een tegemoetkoming voor vervoer per eigen auto of taxi

Indien deelname aan het collectief vraagafhankelijk vervoer niet mogelijk is kan een persoon met beperkingen een financiële tegemoetkoming voor gebruik van eigen auto, taxi of vervoer door derden worden toegekend. In de praktijk zal dit nog maar in weinig situaties voorkomen omdat in praktisch alle situaties het CVV, eventueel in combinatie met bijvoorbeeld een scootmobiel, in de vervoersbehoefte kan voorzien. Alleen in situaties waarin sprake is van gehandicapte kinderen of een gehandicapte ouder met kinderen tot 13 jaar kan soepeler met een toekenning worden omgegaan en eerder besloten worden een forfaitaire tegemoetkoming toe te kennen. Er moet dan sprake zijn van situaties waarin men reeds over een auto beschikt en het gelet op de gezinssituatie niet redelijk zou zijn te verlangen dat men gebruik maakt van het collectief vraagafhankelijk vervoer.

Het is niet zo dat de tegemoetkoming voldoende dient te zijn om al het vervoer dat de belanghebbende wenst, te betalen. Het is voldoende als met de geboden (combinatie van) vervoersvoorziening(en) (afhankelijk van lokale omstandigheden) 1500 tot 2000 kilometer per jaar kan worden gereden wanneer het gaat om regionaal vervoer. Dit

volgt uit diverse uitspraken¹. De overige kosten zijn voor eigen rekening van de belanghebbende. Op basis van haar beleidsvrijheid kan de gemeente een hoger aantal kilometers toekennen. Uit de jurisprudentie blijkt dat de belanghebbende zal moeten accepteren dat zijn beperking of probleem tekortkomingen met zich meebrengt. Het college is niet verplicht deze tekortkomingen volledig op te heffen².

Tegemoetkoming voor het gebruik van auto of voor het gebruik van een bruikleenauto

De toereikende financiële tegemoetkoming voor het gebruik van de eigen auto of bruikleenauto op basis van € 0,25 per kilometer en 2000 km op jaarbasis is terug te vinden in artikel 4.2, lid 1 onder a van het Besluit maatschappelijke ondersteuning Gemeente Veldhoven.

Tegemoetkoming taxikosten

Voor de taxikostenvergoeding kan worden gebaseerd op een starttarief van € 3,50 en een tarief per kilometer van € 1,94. De financiële tegemoetkoming op basis van een gebruikelijke vervoersbehoefte is terug te vinden in artikel 4.2, lid 1 onder b van het Besluit maatschappelijke ondersteuning Gemeente Veldhoven.

Tegemoetkoming rolstoeltaxi

Voor een rolstoeltaxi geldt een hoger starttarief en kilometer tarief. Respectievelijk € 8,50 en € 2,30. De financiële tegemoetkoming op basis van een gebruikelijke vervoersbehoefte is terug te vinden in artikel 4.2, lid 1 onder c van het Besluit maatschappelijke ondersteuning Gemeente Veldhoven.

Verstrekking van de voorziening

Aan personen die in aanmerking komen voor een tegemoetkoming taxikosten of een tegemoetkoming rolstoeltaxi kan een keuze worden geboden. De klant kan hierbij kiezen tussen een jaarlijks forfaitair bedrag van € 1.265,- waarover geen verantwoording afgelegd hoeft te worden of een vergoeding op declaratiebasis van maximaal de bedragen zoals genoemd in artikel 4.2, lid 1 onder b, respectievelijk onder c van het Besluit maatschappelijke ondersteuning Gemeente Veldhoven.

Aanvullende voorwaarden

Het inkomen is gelijk aan of lager dan het in artikel 5.4. eerste lid van de verordening genoemde inkomen. De hoogte van de financiële tegemoetkoming is opgenomen in artikel 4.2 van het besluit maatschappelijke ondersteuning.

De ingangsdatum van de tegemoetkoming wordt vastgesteld op de eerste dag van de maand waarin de aanvraag is ingediend. De beëindigingsdatum is de datum waarop het recht op de voorziening daadwerkelijk eindigt.

Indien wijziging van het inkomen of het vervoerspatroon leidt tot wijziging van de voorziening wordt de wijziging doorgevoerd met ingang van de datum waarop de wijziging heeft plaatsgevonden. Een verlaging of beëindiging met terugwerkende kracht kan leiden tot een terugvorderingbeschikking (art. 7.9 van de verordening)

Aan een echtpaar waarvan de beide partners geïndiceerd zijn voor een vervoersvoorziening wordt –voor zover de behoeften van de echtgenoten niet samenvallen- maximaal anderhalf maal een enkele tegemoetkoming ter beschikking gesteld (art. 5.5 eerste lid sub c van de verordening). Als er sprake is van partners met tegemoetkomingen voor verschillende vervoerssoorten bedraagt de totale tegemoetkoming maximaal 100% van de duurste en 50% van de andere vergoeding.

¹ CRvB 12-03-2002, nr. 00/5131 WVG en CRvB 12-03-2002, nr. 00/3220 WVG

² CRvB 21-04-2004, nrs. 02/5912 e.v. WVG.

5.3.2 Een aanpassing van een eigen auto

Aanpassingen aan de eigen auto zijn voorzieningen die uitsluitend voor personen met beperkingen worden gemaakt en alleen door hen gebruikt kunnen worden, zoals voorzieningen ten aanzien van de bediening en de besturing, het in en uit de auto komen en de zithouding. In bijzondere omstandigheden kan de persoon met beperkingen in aanmerking komen voor andere faciliteiten waarover auto's kunnen beschikken (bijv. extra buitenspiegel). Ook kan er sprake zijn van meerkosten bij de aanschaf en aanpassing van een auto in een bijzondere uitvoering (bijvoorbeeld een bus waarin een rolstoel gereden kan worden).

Voor een persoon met beperkingen met een inkomen boven de inkomensgrens zoals genoemd in artikel 5.4. eerste lid van de verordening wordt een auto als algemeen gebruikelijk beschouwd. Indien de persoon met beperkingen op grond van zijn beperkingen geen gebruik kan maken van een (rolstoel)taxi is een auto-aanpassing of een tegemoetkoming in de meerkosten van de aanschaf van een auto in een bijzondere uitvoering mogelijk.

Er kan dan een voorziening in natura of de vorm van een persoonsgebonden budget (PGB) worden verstrekt voor de aanpassingskosten of een financiële tegemoetkoming voor de aanschafkosten die boven die van een referentie-auto (d.w.z. een auto die men normaal zou kunnen kopen) uitgaan.

Om de meerkosten van bepaalde faciliteiten te kunnen bepalen, moet rekening worden gehouden met de aanschafprijs van een referentieauto. Voor de prijs van een referentieauto (standaard middenklasse gezinsauto) kan aansluiting worden gezocht bij het normbedrag dat het UWV hanteert

Bij een autoaanpassing wordt de goedkoopst compenserende aanpassing verstrekt, hetgeen betekent dat de voorziening in natura of in de vorm van een PGB niet meer bedraagt dan het bedrag dat nodig zou zijn voor de aanpassing van de goedkoopst compenserende referentieauto. Leidt de aanschaf van een bepaalde medisch noodzakelijke faciliteit, die niet algemeen gebruikelijk is, tot een hogere aanschafprijs dan die van de referentie-auto, dan wordt het verschil gecompenseerd.

Op vorengenoemde beleidsregel worden echter twee uitzonderingen aangebracht:

1. Een persoon met beperkingen met een inkomen beneden de in artikel 5.4. eerste lid van de verordening genoemde inkomensgrens kan in aanmerking komen voor een auto-aanpassing ondanks dat hij in aanmerking komt voor het collectief vervoersysteem. Er kunnen zich immers situaties voordoen waarin een persoon met beperkingen, met een inkomen beneden de inkomensgrens, meer gebaat is met een (goedkope) aanpassing aan de eigen auto dan met toekenning van deelname aan het collectief vervoersysteem. Indien de aanpassing van de eigen auto een goedkopere compenserende oplossing is, kan hiervoor gekozen worden. De persoon met beperkingen komt dan echter niet in aanmerking voor een vergoeding voor het gebruik van de eigen auto. De grens voor de kosten van de auto-aanpassing, inclusief eventuele kosten voor extra rijlessen, is terug te vinden in artikel 4.1. lid 1 van het besluit maatschappelijke ondersteuning. Vastgesteld moet worden dat de auto nog in redelijke staat verkeert.
2. Indien er sprake is van gehandicapte kinderen of ouders met kinderen tot 13 jaar, waarbij het gebruikelijk is dat er meerdere personen meereizen omdat ze nog in gezinsverband wonen, kan overwogen worden een auto-aanpassing toe te kennen bij een inkomen onder de in artikel 5.4. eerste lid van de verordening genoemde inkomensgrens, ondanks het feit dat de persoon met beperkingen zelf gebruik zou kunnen maken van een rolstoeltaxi met eventueel (medische) begeleiding.

Goedkoopst compenserende aanpassing

Bij een autoaanpassing wordt de goedkoopst compenserende aanpassing verstrekt. Indien op grond van de Wmo een autoaanpassing is geïndiceerd en betrokkene schaft met deze wetenschap een auto aan die niet op de goedkoopst compenserende wijze kan worden aangepast, zal de tegemoetkoming niet meer bedragen dan het bedrag dat nodig zou zijn voor de aanpassing van de goedkoopst compenserende referentieauto. Indien de persoon met beperkingen reeds over een beduidend duurdere auto beschikt en de aanpassingskosten boven normaal zijn, kan de tegemoetkoming worden afgestemd op de aanpassingskosten die voor een referentieauto gebruikelijk zijn.

Indien voor de persoon met beperkingen een auto in speciale uitvoering noodzakelijk is wordt uitgegaan van de goedkoopst compenserende oplossing onder aftrek van de kosten van een referentieauto.

Algemeen gebruikelijk

Automatische transmissie, rem- en stuurbekrachtiging, van binnenuit verstelbare buitenspiegels, verstelbare voorstoelen, neerklapbare achterbank, airco, een derde of vijfde deur, interval op de ruitenwissers en elektrisch bedienbare ramen worden in ieder geval als algemeen gebruikelijk beschouwd. Of andere faciliteiten als algemeen gebruikelijk kunnen worden beschouwd is afhankelijk van de maatschappelijke ontwikkelingen. Indien een voorziening wordt aangeboden in normale modellen van middenklasse auto's kunnen ze als algemeen gebruikelijk worden beschouwd.

Aanvullende voorwaarden om in aanmerking te komen voor de voorziening:

- Als de aanpassing van de eigen auto reeds eerder is vergoed en de normale afschrijvingsduur (afhankelijk het soort aanpassing tussen de vijf jaar en zeven jaar) is nog niet verstreken, dan wordt de voorziening alleen opnieuw vergoed als het geheel of gedeeltelijk verloren gaan van de aanpassingen het gevolg is van omstandigheden die niet aan de aanvrager zijn toe te rekenen (art. 1.2 lid 2 onder e van de verordening);
- Er sprake is van duidelijke meerkosten;
- De auto verkeert nog in redelijke staat en is in principe niet ouder dan drie jaar;
- De auto moet toereikend verzekerd zijn.

Aanpassing rijbewijs

Aanpassingen aan auto's kunnen leiden tot beperkende bepalingen op het rijbewijs. Het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen speelt een belangrijke rol hierbij.

Voordat een aanpassing wordt toegekend dient bekeken te worden of aanvrager aan de gestelde criteria voldoet. Indien de gehandicapte is aangewezen op vervoer per auto kunnen aanvullende rijlessen noodzakelijk zijn.

Deze rijlessen worden op grond van de Wmo vergoed. Indien de gehandicapte nog niet over een rijbewijs beschikt worden slechts de meerkosten voor het lessen in een aangepaste auto vergoed tot een maximum van 50 uren. Indien dit niet voldoende blijkt te zijn kan overwogen worden maximaal 75 uren te vergoeden.

Verzekering en onderhoud

Een vergoeding voor verzekering en onderhoud wordt verstrekt voor zover de kosten betrekking hebben op de aanpassing dan wel de meerkosten voor aanschaf van een auto in speciale uitvoering.

Financiële regeling

Verstrekking in natura of pgb. Eigen bijdrage regeling is van toepassing.

5.3.3 Een al dan niet aangepaste (bruikleen) auto

Voor een aangepaste bruikleenauto komt iemand in aanmerking die, na een medische beoordeling, voor zijn verplaatsing beslist op een auto is aangewezen en waarvoor geen andere goedkoopst compenserende oplossing getroffen kan worden.

Aanvullende voorwaarden voor deze voorziening zijn:

- Het inkomen is gelijk aan of lager dan het norminkomen genoemd in artikel 5.4. eerste lid van de verordening;
- Als de gevraagde bruikleenauto reeds eerder krachtens deze verordening is vergoed en de normale afschrijvingsduur (in principe 7 jaar) is nog niet verstreken, dan wordt de bruikleenauto alleen opnieuw vergoed als het geheel of gedeeltelijk verloren gaan van de bruikleenauto het gevolg is van omstandigheden die niet aan de aanvrager zijn toe te rekenen (art. 1.2 lid 2 onder e van de verordening);
- De persoon met beperkingen (of evt. huisgenoot) moet in bezit zijn van een rijbewijs dan wel in staat zijn dit te kunnen behalen;
- Alle vervoersbehoeften (zowel op korte en lange afstand) voor de persoon met beperkingen worden met deze voorziening ingevuld;
- Bij onderhoud, reparatie en de normale afschrijftermijn moet rekening worden gehouden met de compensatieplicht, d.w.z. de persoon met beperkingen wordt geacht een beperkt (redelijk) aantal kilometers per jaar te rijden.

De financiële tegemoetkoming voor het gebruik van een bruikleenauto is een gemaximeerde tegemoetkoming per jaar, waarbij het totaal aantal af te leggen kilometers per jaar is gelimiteerd (artikel 4.2 eerste lid van het Besluit maatschappelijke ondersteuning).

Reparatie, onderhoud, verzekering en belasting

Onderhouds- en reparatiekosten worden geheel vergoed, tenzij sprake is van opzet, grove schuld of ernstige nalatigheid. De verzekering en de motorrijtuigenbelasting vallen onder de bruikleenverstrekking.

Opmerking: Mocht de persoon met beperkingen, die aangewezen is op het vervoer met een bruikleenauto, niet in het bezit zijn van een rijbewijs, dan worden de meerkosten van autorijlessen vergoed. De kosten van de autorijlessen worden niet geheel gecompenseerd, aangezien autorijlessen in principe algemeen gebruikelijk zijn. Deze kosten vormen onderdeel van de afweging van goedkoopst compenserende voorziening.

5.3.4 Een al dan niet aangepaste gesloten buitenwagen

Voor een al dan niet aangepaste gesloten buitenwagen kan iemand in aanmerking worden gebracht indien een open buitenwagen (scootmobiel of elektrische rolstoel), gelet op de medische beperkingen van de gehandicapte, niet compenserend is. Over het algemeen gaat het dan om een aandoening aan de bronchiën of een ernstige gevoelsstoornis waardoor men zich niet, onder normale weersomstandigheden, in de buitenlucht kan verplaatsen. Gesloten vervoer voor de korte afstand is niet geïndiceerd alleen op grond van mogelijk slechte weersomstandigheden, vervoer naar andere dorpen of het beter kunnen vervoeren van spullen of personen.

Een gesloten buitenwagen in het kader van de Wmo betreft alleen een voorziening die speciaal bedoeld is voor mensen met een beperking. Het bedoelde vervoersmiddel zal daarom moeten voldoen aan de regeling "gehandicaptenvoertuigen". Over het algemeen voldoen "brommobielen" hier niet aan.

Aanvullende voorwaarden:

1. Als de gesloten buitenwagen reeds eerder is vergoed en de normale afschrijvingsduur (in principe 5 jaar) is nog niet verstreken, dan wordt de gesloten buitenwagen alleen opnieuw vergoed als het geheel of gedeeltelijk verloren gaan

van de gesloten buitenwagen het gevolg is van omstandigheden die niet aan de aanvrager zijn toe te rekenen (art. 1.2 lid 2 onder e van de verordening)

2. De vervoersbehoefte is op korte afstand, in de directe omgeving van de eigen woning.

Financiële regeling: verstrekking in natura of een pgb.
Eigen bijdrageregeling is van toepassing

Andere uitvoering: Indien men een andere uitvoering van een gesloten buitenwagen wil dan de goedkoopst compenserende is dat mogelijk indien de meerkosten voor de bruikleen maandelijks vooraf aan de gemeente worden betaald.

Reparatie, onderhoud en verzekering

Onderhouds- en reparatiekosten worden geheel vergoed, tenzij sprake is van opzet, grove schuld of ernstige nalatigheid. De kosten van verzekering vallen onder de bruikleenverstrekking.

5.3.5 Een open elektrische buitenwagen

Onder een open elektrische buitenwagen worden zowel elektrische (buiten)rolstoelen als scootmobiel verstaan (artikel 5.2 lid 1 sub g en h van de verordening), bedoeld voor de vervoersbehoefte op korte en middellange afstand in de directe leefomgeving van de woning. De voorziening wordt verstrekt als er een substantiële vervoersbehoefte is in de directe woonomgeving zoals het doen van boodschappen en familiebezoek en de loopafstand van betrokkene minder bedraagt dan 100 meter. Voorts moet duidelijk zijn dat de persoon met beperkingen zich niet met een hulpmiddel zoals een rollator of stok kan verplaatsen dan wel gebruik kan maken van een algemeen gebruikelijk vervoermiddel (fiets, elektrische fiets, scooter, etc.).

Scootmobiel kunnen verstrekt worden met verschillende snelheden en met verschillend veercomfort. Bij de selectie van de voorziening gelden de volgende uitgangspunten:

Algemeen:

- de goedkoopst compenserende voorziening wordt verstrekt
- beter geveerde scootmobiel worden alleen geselecteerd indien de persoon met beperkingen aantoonbare klachten heeft die dat noodzakelijk maken.
- De voorziening is afhankelijk van leeftijd, vervoersbehoefte, persoonskenmerken en woonomstandigheden.

Ten aanzien van de categorieën scootmobiel kunnen de volgende uitgangspunten worden gehanteerd:

- *scootmobiel tot 8 km* worden verstrekt indien het een persoon betreft die de scootmobiel niet nodig heeft voor het leven van alledag bijvoorbeeld omdat hij in of nabij een verzorgingstehuis of andere instelling woont waar activiteiten en maaltijden worden aangeboden. De scootmobiel wordt gebruikt voor het incidenteel doen van boodschappen of het onderhouden van contacten buiten het tehuis of als loophulpmiddel;
- *scootmobiel tot 12 km* worden verstrekt indien het een persoon betreft die aangewezen is op de voorziening voor het doen van zijn dagelijkse boodschappen, het onderhouden van sociale contacten en het deelnemen aan activiteiten.
- *Scootmobiel tot 15 km* worden verstrekt indien het een persoon betreft die aangewezen is op de voorziening voor het doen van zijn dagelijkse boodschappen, het onderhouden van sociale contacten en het deelnemen van activiteiten maar die zich vaak verplaatst met een fietsende partner of die de scootmobiel reeds op jongere leeftijd nodig heeft.

In alle situaties geldt dat vast moet staan dat de persoon met beperkingen voldoende verkeersinzicht heeft en in staat is om de scootmobiel op een adequate wijze te bedienen. Dit dient bij de selectie te worden getoetst. Bij twijfel dienen vooraf (enkele) rijvaardigheidsproeven te worden gedaan alvorens de scootmobiel wordt verstrekt.

Financiële regeling: verstrekking in natura of pgb. Eigen bijdrage regeling is van toepassing.

Andere uitvoering: Indien men een andere uitvoering van een elektrische buitenwagen wil dan de goedkoopst compenserende is dat mogelijk; de meerkosten zijn dan voor rekening van de aanvrager.

Rolstoeljassen, voetenzakken, schootkleden, windschermen, e.d. worden alleen in zeer uitzonderlijke situaties verstrekt. Medisch moet worden vastgesteld dat iemand een niet aan de weersomstandigheden gerelateerde bescherming nodig heeft en vastgesteld moet worden of de bedoelde accessoire voor de persoon met beperkingen niet algemeen gebruikelijk is.

Zaken als kilometertellers en cruisecontrol wordt niet verstrekt. Stokhouders, zuurstoffleshouders, spiegels, boodschappenmandjes e.d. worden wel verstrekt.

5.3.6 Een ander verplaatsingsmiddel

Naast de beschreven vervoersvoorzieningen zijn er andere verplaatsingsmiddelen die op grond van het gemeentelijke beleid in natura of als pgb kunnen worden verstrekt. Te denken valt hierbij aan driewielfietsen, rolstoelfietsen, tandems, loopfietsen, handbikes (fietsdeel gekoppeld aan een rolstoel), aanpassingen aan (elektrische) fietsen, maar ook (fiets)zitjes voor kinderen in speciale uitvoering. Een ander verplaatsingsmiddel kan onder zeer verschillende omstandigheden worden aangevraagd. Bij de toekenning van een aanvraag spelen de volgende aspecten een rol:

- het is de goedkoopst compenserende oplossing om een substantieel deel van de bestemmingen in het kader van het leven van alledag te kunnen bereiken. Vervoersvoorzieningen die louter een functie vervullen als hulpmiddel voor het bereiken van recreatieve bestemmingen, voor ontspanning, recreatie en ontwikkeling, worden verstrekt voor zover het resultaat compenserend is binnen de domeinen uit artikel 4, Wmo (of: art 1.2 lid a Verordening);
- het is een adequate oplossing voor het vervoer van kinderen en/of een mogelijkheid de zelfstandigheid van kinderen te vergroten;
- de voorziening is niet langdurig noodzakelijk (hierbij moet gedacht worden aan kinderen die een aangepaste fiets nodig hebben waar ze na enkele jaren weer zijn uitgegroeid) dan wel de voorziening zal zeer langdurig gebruikt worden (dan kan namelijk overwogen worden een financiële tegemoetkoming voor de aanschaf te verstrekken).

Andere uitvoering: Indien men een andere uitvoering van een ander verplaatsingsmiddel wil dan de goedkoopst compenserende is dat mogelijk indien de meerkosten door de aanvrager gedragen worden.

De verzekering, het onderhoud en de reparaties aan deze voorziening zijn bij de bruikleenverstrekking inbegrepen.

Bij verplaatsingsmiddelen moet voorts worden afgewogen of ze algemeen gebruikelijk zijn. Een spartamet, elektrische fiets, scooter, fiets met trapondersteuning, ligfietsen e.d. zijn vervoermiddelen die normaal in de fietsenhandel te koop zijn en ook door

niet-gehandicapten worden gebruikt. In dergelijke situaties kan alleen voor een aanpassing aan het middel een voorziening worden verstrekt.

Er zijn situaties denkbaar dat een verplaatsingsmiddel weliswaar algemeen gebruikelijk is maar niet voor een persoon als aanvrager, gelet op zijn financiële middelen. Hierbij moet dan gedacht worden aan duurdere fietsen voor personen met een inkomen op bijstandsniveau. In dergelijke situaties kan overwogen worden het verplaatsingsmiddel toch op grond van de Wmo te verstrekken. De verzekering, het onderhoud en reparaties aan deze voorziening worden afhankelijk van de te verstrekken voorziening en van het investeringsbedrag geregeld.

Financiële regeling: voorziening in natura of pgb. De eigen bijdrageregeling is van toepassing

5.3.8 Gewenningslessen

Aanvragers voor een rolstoelen en/of scootmobiel hebben vaak bij verstrekking van een dergelijke voorziening gewenningslessen nodig. Bij de indicatie wordt beoordeeld in hoeverre deze lessen noodzakelijk zijn en of deze door een, voorliggende, eerstelijns ergotherapeut kunnen worden gegeven. Deze voorziening kan onderdeel uitmaken van de individuele Wmo voorzieningen. In gevallen waarbij een gewenningsles noodzakelijk is wordt dit momenteel al wel georganiseerd. De formele basis voor deze voorziening is verankerd in de verordening.

Hoofdstuk 6 Rolstoelvoorzieningen

6.1 Een rolstoel

Een rolstoel kan worden gedefinieerd als een verrijdbare stoel voor individueel gebruik, bedoeld om op een andere wijze dan lopend zich te verplaatsen dan wel verplaatst te worden met een snelheid en bereik als lopend gebruikelijk is. Onder het begrip "rolstoel" valt alleen een handbewogen of een elektrische rolstoel en geen andere voorzieningen voor het verplaatsen binnenshuis, zoals een trippel-stoel. Onder een handbewogen rolstoel kan ook verstaan worden een duwwandelwagen.

Een rolstoel die uitsluitend voor woon-werkverkeer wordt gebruikt valt niet onder deze Verordening (de rolstoel voor woon-werkverkeer wordt verstrekt door de bedrijfsvereniging). Rolstoelen die ook op het werk gebruikt kunnen worden vallen binnen de Verordening. Speciale rolstoelen voor de werksituatie worden verstrekt door de bedrijfsvereniging. Rolstoelen die uitsluitend geschikt zijn voor buitenvervoer zijn per definitie vervoersvoorzieningen. Voor een rolstoelvoorziening is geen eigen bijdrage verschuldigd. Een rolstoel kan zowel in natura als in de vorm van een pgb verstrekt worden.

Op grond van de verordening is het de bedoeling dat een rolstoel alleen wordt verstrekt indien de persoon beperkingen ondervindt bij verplaatsingen in en rond de woning. De rolstoel is dan dagelijks nodig. Indien het gaat om incidentele verplaatsingen is een algemene rolstoelvoorziening geïndiceerd, d.w.z. gebruikmaking van een rolstoelpool of uitleenorganisatie.

Voorwaarden om in aanmerking te komen voor de voorziening:

1. (In belangrijke mate) dagelijks zittend verplaatsen in en om de woning is noodzakelijk (art. 6.1 lid 1 van de verordening)
2. De voorziening is niet een tijdelijke noodzaak (verwijzen naar de Thuiszorgwinkel).

3. De persoon met beperkingen in een instelling ingevolge art. 8 AWBZ verblijft en geen recht heeft op verstrekking van een rolstoel op grond van de AWBZ (art. 1 lid 2 regeling sociaal vervoer AWBZ-instellingen)

Aanpassingen aan rolstoelen en rolstoelaccessoires worden vergoed als de noodzaak blijkt uit het medisch advies. Zitorthesen die een vast onderdeel uitmaken van een rolstoel of kinderduwwagen en antidecubituskussens die een vast onderdeel van de rolstoel uitmaken vallen onder de Verordening.

Hoofdstuk 7 Het verkrijgen van een voorziening

7.1 Aanvraagprocedure

Aanvragen dienen te worden ingediend via het daarvoor bestemde formulier. Bij het formulier wordt aangegeven welke bewijsstukken voor de diverse voorzieningen noodzakelijk zijn.

7.2 Samenhangende afstemming

De aanvraag voor individuele ondersteuning wordt afgehandeld door de afdeling Werk, Inkomen en Zorg (WIZ).

Besluit individuele voorzieningen Wmo Veldhoven 2011

Hoofdstuk 1 – Bijzondere regels over het persoonsgebonden budget en de financiële tegemoetkoming

Artikel 1.1

Verstrekking van een toegekende individuele voorziening kan in de vorm van een persoonsgebonden budget (pgb) plaatsvinden op verzoek van de persoon met beperkingen.

Artikel 1.2

Het persoonsgebonden budget wordt verstrekt voor de compenserende maatregel(en) en naar de eisen zoals omschreven in de beschikking.

Artikel 1.3

1. Het persoonsgebonden budget kan eenmalig, in één bedrag, betaalbaar worden gesteld of in termijnen.

Artikel 1.4

1. Het persoonsgebonden budget voor vervoersvoorzieningen, roerende woonvoorzieningen en rolstoelen, inclusief reparatie, onderhoud en verzekeringen, wordt verleend overeenkomstig de economische tegenwaarde die de gemeente aan haar leverancier verschuldigd zou zijn voor de goedkoopst compenserende voorziening, inclusief standaardaanpassingen. Voor individuele aanpassingen aan de vervoersvoorziening of rolstoel wordt een eenmalig pgb verstrekt.
2. Het persoonsgebonden budget voor vervoersvoorzieningen, roerende woonvoorzieningen en rolstoelen wordt verleend voor een periode overeenkomend met de normale afschrijvingstermijn die, voor zover van toepassing, geldt voor de met het pgb te verwerven voorziening.

Artikel 1.5

Bij de verstrekking van een financiële tegemoetkoming verantwoordt de persoon met beperkingen na aanschaf van de voorziening, of bij een woningaanpassing na afronding van de werkzaamheden, door overlegging van de nota.

Artikel 1.6

Het college controleert, achteraf, steekproefsgewijs de besteding van de persoonsgebonden budgetten..

Artikel 1.7

Het persoonsgebonden budget wordt, na overlegging van de nota van de persoon met beperkingen, definitief vastgesteld. Uitgezonderd is een periodiek uit te betalen pgb, zoals bij hulp bij het huishouden.

Hoofdstuk 2 – Hulp bij het huishouden

Artikel 2.1

Voor een persoonsgebonden budget ten aanzien van hulp bij het huishouden wordt een bedrag per uur beschikbaar gesteld dat gelijk is aan de loonontwikkeling op basis van de CAO Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg (VVT). De hoogte van het bedrag is afhankelijk van de vorm van hulp bij het huishouden waarvoor de indicatie is gesteld.

De volgende bedragen worden daarvoor in 2011 gehanteerd:

a. HH1: huishoudelijke verzorging	€ 12,75
b. HH2: organisatie bij het huishouden	€ 15,30
c. HH3: hulp bij een ontregelde huishouding	€ 17,85

De kosten die een dienstverlener voor ondersteunende diensten in rekening brengt zijn voor eigen rekening. Er kan gratis gebruik gemaakt worden van ondersteunende diensten via de SVB.

Artikel 2.2

1. Respijtzorg als bedoeld in artikel 3.7 van de verordening kan worden verleend in de vorm van natura of in de vorm van een persoonsgebonden budget.
2. Respijtzorg strekt niet verder dan de compensatieplicht in het kader van de Wmo, zoals genoemd in de verordening.
3. De duur van respijtzorg in de vorm van hulp bij het huishouden bedraagt maximaal drie maanden per kalenderjaar.

Hoofdstuk 3 – Woonvoorzieningen

Artikel 3.1

1. De financiële tegemoetkoming voor woonvoorzieningen wordt vastgesteld als tegenwaarde van het bedrag zoals vermeld in de door het college geaccepteerde offerte dan wel van de vastgestelde kosten indien deze vooraf duidelijk zijn te bepalen.
2. Het persoonsgebonden budget wordt vastgesteld als tegenwaarde van het bedrag zoals vermeld in de door het college geaccepteerde offerte dan wel van de vastgestelde kosten indien deze vooraf duidelijk zijn te bepalen.

Artikel 3.2

Het bedrag voor de tegemoetkoming in de verhuis- en inrichtingskosten genoemd in artikel 4.2 onder a en artikel 4.12 van de verordening bedraagt voor een alleenstaande € 2.659,77,-, voor een echtpaar € 3.191,72 en voor een meeverhuizend gezinslid € 531,95 alle bedragen tezamen tot een maximum van € 4.787,58.

Artikel 3.3

Het bedrag dat als maximum verstrekt wordt voor het bezoekbaar maken van een woning als genoemd in artikel 4.7 van de verordening bedraagt € 3.723,57

Artikel 3.4

De maximaal aanvaardbare kosten van de jaarlijkse onderhoudsbeurt van een standaard traplift als bedoeld in artikel 4.2 lid 1 sub d van de verordening kunnen voor het jaar 2011 worden vastgesteld op € 205,03

Wanneer het een traplift met een uitschuifbaar raildeel betreft, mag dit bedrag met 50% worden verhoogd naar € 307,55.

Deze bedragen zijn inclusief btw en worden jaarlijks geïndexeerd.

Artikel 3.5

Indien een voorziening aan een woonwagen niet verleend kan worden gelet op de in artikel 4.8 van de verordening gestelde extra voorwaarden, kan een financiële tegemoetkoming voor de aanpassingskosten worden verstrekt tot een maximum van € 2.127,81.

Artikel 3.6

Een persoonsgebonden budget voor roerende woonvoorzieningen wordt verstrekt ter hoogte van het aanschafbedrag van de goedkoopst compenserende voorziening. Dit bedrag is inclusief de standaard en individuele aanpassingen.

Artikel 3.7

De hoogte van het terug te vorderen bedrag als bedoeld in artikel 4.9 eerste lid van de verordening (restitutieregeling), wordt als volgt bepaald:

- a. de waarde van de totale Wmo-aanpassingskosten, voor zover boven €15.000,-, op het moment van verkoop wordt verminderd met de tot dusver betaalde eigen bijdrage hiervoor, indien van toepassing;
- b. de onder a verkregen uitkomst wordt verminderd met 10% voor elk jaar dat is verstreken sinds de in artikel 4.9 eerste lid van de verordening genoemde gereedmelding van de voorziening.
- c. de restitutieregeling is van toepassing tot 10 jaar na de in artikel 4.9 eerste lid genoemde gereedmelding;
- d. De eigenaar-bewoner als bedoeld in artikel 4.9 van de verordening is verplicht om het college voor het passeren van de akte van eigendomsoverdracht op de hoogte te stellen van de verkoop.

Hoofdstuk 4 – Vervoersvoorzieningen

Artikel 4.1

1. Indien een persoon met beperkingen in aanmerking komt voor deelname aan het collectief vraagafhankelijk vervoer, maar in het bezit is van een eigen, in goede staat verkerende auto kan hij in plaats van deelname aan het collectief vervoer in aanmerking komen voor een persoonsgebonden budget of financiële tegemoetkoming voor de aanpassing van zijn auto tot een maximum bedrag van € 2.127,81;
2. Het persoonsgebonden budget als bedoeld in voorgaand lid wordt slechts eenmaal per vijf jaar verstrekt;
3. Van een persoon met beperkingen die met een Wmo indicatie gebruik maakt van het collectief vervoer zal op basis van het verzamelinkomen, zoals door de Belastingdienst is vastgesteld, worden getoetst of hij een hoog of een laag tarief betaalt in de Taxibus;
4. Personen met een verzamelinkomen vanaf 1,5 maal het norminkomen zoals vermeld in artikel 6.3 van dit Besluit betalen het hoge tarief: €1,50 per zone. Personen met een lager inkomen vallen in het lage tarief: €0,50 per zone.

Artikel 4.2

1. De financiële tegemoetkoming die per jaar wordt verstrekt, bedraagt voor:
 - a. het gebruik van een eigen auto of gebruik van een bruikleenauto € 531,96 per jaar (€ 44,33 per maand);
 - b. vervoer met een taxi € 4.267,97 per jaar;
 - c. vervoer met een rolstoeltaxi € 5.233,99 per jaar;
2. Indien aanvrager in aanmerking komt voor een voorziening op grond van artikel 5.2 lid 1 onder c van de verordening, dan heeft de aanvrager in beginsel de keuze tussen een voorziening op declaratiebasis tot het maximum genoemd in het voorgaande lid of een jaarlijkse forfaitaire bijdrage van € 1.063,90 welke is vrijgesteld van verantwoording.
3. Een cumulatie van forfaitaire bijdragen als bedoeld in het eerste lid onder a en het tweede lid is echter uitgesloten.
4. In afwijking van het gestelde in het eerste lid gelden voor kinderen tot 16 jaar de onderstaande vergoedingen:

- 0 tot 4 jaar:	geen vergoeding
- 4 tot 12 jaar:	per jaar 25 % van het in het eerste lid genoemde normbedrag
- 12 tot 16 jaar:	per jaar 50 % van het in het eerste lid genoemde normbedrag

Artikel 4.3

Voor het gebruik van het collectief vraagafhankelijk vervoer binnen het vervoersgebied van 5 zones kan tot een maximum van 700 zones per jaar gereisd worden.

Artikel 4.4

Indien een persoon met beperkingen, die recht heeft op deelname aan het CVV, geen verplaatsingsmogelijkheden heeft in de zeer directe woonomgeving, komt hij in aanmerking voor een financiële tegemoetkoming van € 15,96 per maand.

Hoofdstuk 5 – Rolstoelvoorzieningen

Artikel 5.1

De financiële tegemoetkoming voor de aanschaf en gebruik van een sportrolstoel wordt vastgesteld op een maximum van € 3.191,72 voor een periode van drie jaar. In vorengenoemd bedrag is € 478,76 begrepen voor reparatie- en onderhoudskosten.

Hoofdstuk 6 – Het verkrijgen van een voorziening

Artikel 6.1

Om de verkrijging van individuele voorzieningen samenhangend af te stemmen op de situatie van de aanvrager wordt bij het onderzoek inzake het advies ex artikel 7.4 van de verordening indien van toepassing aandacht besteed aan:

- a. de algemene gezondheidstoestand van de persoon met beperkingen
- b. de beperkingen die de persoon met beperkingen in zijn functioneren ondervindt als gevolg van ziekte of gebrek;
- c. de woning en de woonomgeving van de persoon met beperkingen;
- d. het psychisch en sociaal functioneren van de persoon met beperkingen;
- e. de sociale omstandigheden van de persoon met beperkingen.
- f. de participatiebehoefte van de persoon met beperkingen

Artikel 6.2

In situaties waarin de Verordening, het Besluit en de Beleidsregels individuele voorzieningen gemeente Veldhoven niet voorzien, kan het college met inachtneming van de uitgangspunten en doelstellingen van de regels een aangepaste voorziening toekennen of de vorm van voorziening nader vaststellen.

Artikel 6.3

De inkomensgrenzen op basis waarvan financiële toetsen worden gemaakt, zijn gebaseerd op de inkomensgrenzen zoals geformuleerd in het landelijk Besluit artikel 4.1. Deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd en verschijnen in de Staatcourant en worden ook via de VNG en Schulinck verspreid.

De berekeningssystematiek voor het vaststellen van de grensbedragen voor tariefbepaling CVV is als volgt: anderhalf maal het norminkomen volgens het landelijk Besluit artikel 4.1.

Aan : Hr. P. van Liempt

Betreft : Commentaar op de memo Beleidsvoorstellen 2011.
Ons referentienummer : 11011742

Veldhoven, 11-02-2011

Geachte mijnheer Van Liempt

De WMO-Raad heeft van uw memo kennis genomen .

Hoewel de raad elke vorm van versoering van de Wmo gerelateerde regelingen betreurt, is de raad zich bewust van het feit dat "de politiek" gekozen heeft voor bezuinigingen die ook de Wmo treffen.

In dat kader hebben wij uw memo bestudeerd. Leidend daarbij is de Wmo doelstelling : Iedereen doet mee.

In uw memo is uitgegaan van het principe, dat de minst draagkrachtigen moeten worden ontzien, en dat mensen met een ruim budget meer moeten bijdragen. Deze opstelling steunt de raad van harte.

Wel willen de raad de volgende punten van advies geven:

- De Wmo cliënten die in de financiële middenmoot zitten, kunnen elk van de financiële versoeringen die U noemt wellicht wel aan. Iets anders wordt het als ze op verschillende terreinen (binnen en buiten de Wmo) er op achteruit gaan. Dan kunnen vele kleine versoeringen resulteren in een grote financiële achteruitgang. Dit moet worden voorkomen en wij vragen de gemeente ook hierin maatwerk te leveren. Om die intentie te borgen zou daarover iets in de Verordening opgenomen moeten worden. Wij stellen voor een begrenzing (maximum) van de eigen bijdrage in te stellen voor de gezamenlijke Wmo voorzieningen in analogie van die bij de AWBZ en Wmo zorg.
- De draagkrachtige potentiële Wmo cliënten kunnen volgens uw regeling wel de voorziening krijgen, maar betalen 100%. Deze persoon zal dan mogelijk buiten de Wmo om zelf tot aanschaf overgaan. Dat is hem/haar uiteraard vergund, maar daarmee staan ze niet in het Wmo bestand en blijven ze verstoken van informatie die ook voor hen van belang is. Tevens komen zij dan niet in aanmerking voor het (gratis) onderhoud via de gemeente. Wij pleiten ervoor dat ook deze potentiële cliënten goed worden voorgelicht over de voors en tegens van beide opties. Opdat dat niet vergeten wordt is een opmerking hierover in de Verordening onzes inziens gewenst.

Ook heeft de raad enkele vragen. De antwoorden daarop moeten een completer beeld geven van de situatie, zodat ook daarover een gefundeerde mening kan worden gevormd en eventueel advies kan worden gegeven.

- Sportvoorziening.
 - a. Het is niet duidelijk over welke sportvoorzieningen U het hebt en wat de kosten daarvan zijn. Graag invulling hiervan
 - b. Een sportrolstoel is een uitgave die de € 750 ver overschrijdt. Komt hiervoor eenzelfde regeling als voor de scootmobiel en zo nee, welke regeling voorkomt dan dat hiervoor een onredelijk hoge eigen bijdrage moet worden betaald?
- 75+ regeling
Indien de 75+ regeling wordt afgeschaft,
 - a. wat is het "slecht ter been" criterium om voor een Wmo indicatie in aanmerking te komen?
 - b. hoe wordt voorkomen dat mensen die geen Wmo indicatie hebben (en niet willen vragen vanwege de "psychische drempel") maar zo slecht ter been zijn dat de gewone bus geen alternatief is voor de taxibus, in een isolement raken ?
- GPK en GPP
 - a. Hoelang zijn deze voorzieningen geldig?
 - b. Komt er een regeling om die kosten ook gespreid te betalen?
 - c. Komt er een ontheffing voor de minima?

Met vriendelijke groet,

Namens de WMO-Raad Veldhoven

G de Wilt
(voorzitter)

R. Cramer
(secretaris)

WMO Raad Veldhoven
De Steenzager 52
5506 GJ Veldhoven

datum	: 15 februari 2011	behandeld door	: dhr. P. van Liempt
uw kenmerk	: 11011742	afdeling	: Werk, Inkomen & Zorg
uw brief van	: 11 februari 2011	telefoon	: (040) 25 84 592
ons kenmerk	:	banknummer	: 12.63.26.940
bijlage	: -		
onderwerp	: Antwoorden op commentaar Beleidsvoorstellen 2011		

Geacht bestuur,

Met interesse heb ik kennis genomen van uw commentaar op de beleidsvoorstellen voor 2011. Inmiddels is duidelijk geworden dat er meer voorbereidingstijd nodig is om te komen tot een goed gefundeerd Wmo beleid en verordening. Daarom is besloten de gemeenteraad pas in mei 2011 te laten besluiten over de nieuwe verordening. Tevens zal bekeken worden of het noodzakelijk is zaken omtrent het Participatieplein op te nemen in de beleidsregels.

Uw adviezen

Ik zal hieronder ingaan op de door uw Raad gestelde vragen en adviezen, waarvoor dank. Wat betreft uw eerste advies kan ik melden dat cumulatie van de eigen bijdragen Wmo (en AWBZ) volgens dezelfde systematiek berekend worden als voorheen via het CAK. Een verhoging van de eigen bijdrage naar 100% heeft op deze systematiek geen invloed. Wmo cliënten betalen nog steeds naar rato van hun inkomen en betalen dus nooit meer dan het door het CAK vastgestelde maximum periodebedrag.

Uw tweede, zeer terechte advies, heeft betrekking op informatievoorziening. We zijn bezig met een inventarisatie van onderwerpen waarover gecommuniceerd moet worden. Een van deze punten betreft de eigen verantwoordelijkheid cq. eigen financiële draagkracht, waar u naar verwijst. In het verlengde hiervan ligt het zoeken naar eigen oplossingen, voordat er een beroep wordt gedaan op een individuele voorziening. We hebben het dan over de kern van het Wmo gedachtegoed. Het is misschien raadzaam om voor deze algemene communicatie in samenspraak met uw Raad tot een strategie te komen.

Vragen van de raad

Uw raad vraagt of ik kan verduidelijken wat er bedoeld wordt met een sportvoorziening. Sportvoorzieningen zijn er in allerlei soorten en maten, zoals dat voor iedere denkbare sport is. Dit geldt ook voor sportvoorzieningen voor gehandicaptensporten. Hier is geen limitatieve opsomming van te geven, maar in het

kader van gehandicaptenporten kunt u denken aan onder andere een zitski, aangepaste zeilboot, aangepaste hockeystick, maar ook bijvoorbeeld een sportrolstoel. Het aanbod en de daarmee samenhangende kosten lopen enorm uiteen. Vandaar dat er een forfaitair bedrag wordt aangehouden, voor iedereen gelijk. Echter, ook hier blijft de compensatieplicht gelden. Dat betekent dat wanneer een persoon niet anders kan sporten dan met een rolstoel er gekeken zal worden, zoals dat in feite met alle aanvragen gebeurt, naar de eigen financiële draagkracht. Als deze draagkracht er niet of onvoldoende is kan een sportrolstoel worden verstrekt in de vorm van de reeds bestaande financiële tegemoetkoming. Deze specifieke verstrekking wordt ook apart benoemd in de verordening, omdat dit inderdaad de €750,- ruim te boven gaat en anders zou kunnen leiden tot onredelijke ongelijkheid.

Bij afschaffing van de 75+ regeling is het van belang dat van deze groep ouderen wordt bepaald wie wegens beperkingen afhankelijk is van de Taxibus. Enerzijds zal dit gebeuren op basis van reeds bekende andere indicaties en kan er simpelweg een administratieve omzetting van het pasje plaatsvinden. Anderzijds zullen alle betrokkenen geïnformeerd worden waarbij hen de mogelijkheid wordt geboden een aanvraag te doen voor een Wmo-pasje. Overigens is het streven om deze aanvragen zo eenvoudig en snel mogelijk af te ronden. De afhankelijkheid/noodzakelijkheid van de Taxibus voor iemand met beperkingen wordt bepaald door het niet meer adequaat kunnen gebruiken van algemene vervoersvoorzieningen zoals het openbaar vervoer of de buurtbus, maar altijd op basis van ondervonden (sociaal-) medische beperkingen.

Onder b. vraagt uw raad hoe gemeente Veldhoven die burgers bereikt die zich om wat voor reden dan ook niet bij het loket melden bij ondervonden maatschappelijke problemen. Hiervoor bestaan diverse trajecten, die soms onder regie van gemeente Veldhoven worden uitgevoerd. Ik benoem hier de belangrijkste in vogelvlucht:

- Signaleringsoverleg
 - samenwerking gericht op met name mensen met psychische en psychiatrische problematiek
 - Deelnemende partijen o.a.: WIZ/Wwb, WIZ/Wmo, MSO, woonbedrijven, Swove, MEE, GGD.
- SWOVE
 - adviserend/signalerend huisbezoek bij elke 75+ oudere in Veldhoven
- Ouderenbonden
 - deze werken als belangenbehartiger, maar ook als intermediair, mede in het kader van het voorkomen van vereenzaming onder ouderen
- Maatschappelijk werk
 - gemeentelijke subsidie maakt bemoeizorg mogelijk

De gehandicaptenparkeerkaart (GPK) heeft een maximale geldigheidsduur van 5 jaar. Een gehandicaptenparkeerplaats (GPP) wordt aangelegd en staat op kenteken; deze voorziening kent een onbepaalde geldigheidsduur. Een streven van de gemeente Veldhoven is een zo gering mogelijke administratieve lastendruk. Het gespreid laten betalen doet daar geen recht aan. Vooralsnog zal er dan ook geen regeling komen voor een gespreide betaling.

Zoals u weet heeft de Gemeente Veldhoven heeft het minimabeleid hoog in het vaandel staan. Om deze reden wordt er nog gezocht naar een mogelijkheid om minima te compenseren voor deze legeskosten. Een van de mogelijkheden die onderzocht wordt is het gebruik van een draagkrachtmeting, zoals ook in de WWB wordt gebruikt.

Ik hoop hiermee uw vragen zo goed mogelijk beantwoord te hebben. Mogelijk kan uw raad op basis hiervan nog verdere adviezen uitbrengen. Houdt u echter rekening met de inlevertijd van de nieuwe voorstellen richting B&W en gemeenteraad, namelijk 22

maart 2011. Uw eventuele adviezen kunnen tot die datum nog meegenomen worden in de uiteindelijke voorstellen. Uiteraard kunt u desgewenst altijd met mij in gesprek over aanvullende adviezen of verduidelijking.

Met vriendelijke groet,
HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN VELDHOVEN,
Namens hen,

P. van Liempt
Medewerker afdeling Werk, Inkomen & Zorg